

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา  
กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

รณัษฎ์ ทุนละ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา  
งานนิพนธ์ของ รณัยพร ทุนละ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์



.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.การดี อนันต์นาวี)

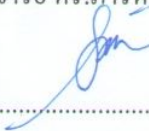


.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม  
(ดร.สถาพร พฤษภูมิกุล)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์



.....ประธาน  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.การดี อนันต์นาวี)



.....กรรมการ  
(ดร.สถาพร พฤษภูมิกุล)



.....กรรมการ  
(ดร.ธนวิน ทองแพง)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร  
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา



.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์  
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 16 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2560

## กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและให้คำปรึกษาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักและประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ดร.สถาพร พุทธิพิศกุล และ ดร.ธนวิน ทองแพง กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ดร.ชัยพนธ์ รังงาม และ ดร.สมุทรา ชำนาญ ที่ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย และขอขอบพระคุณคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกและให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และตอบแบบสอบถามที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อบุญสืบ คุณแม่สุเนตร ทุนละ คณะครูโรงเรียนบ้านปลวกแดง และเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือสนับสนุนด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จได้ด้วยดี

รณัยพร ทุนละ

58920897: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน/ การบริหารการศึกษา/ กลุ่มโรงเรียน  
ปลวกแดงพัฒนา/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

รณัยพร ทุนละ: การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา  
กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

(THE ADMINISTRATIVE PARTICIPATION OF BASIC EDUCATION COMMITTEE IN  
PLUAKDAENG PATTHANA CLUSTER UNDER THE RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL  
SERVICE AREA OFFICE 1) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ภาวดี อนันต์นารี, กศ.ด., สถาพร พุทธิกุล,  
ปร.ด. 102 หน้า, ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา  
ขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาของ  
เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย  
ครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
ประถมศึกษาของ เขต 1 จำนวน 134 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการ  
การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบ  
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .37-.93 และได้ค่าความเชื่อมั่น  
ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบน  
มาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)  
และการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียน  
ปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ  
ปานกลาง ยกเว้น ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา  
กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตาม  
วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น  
ด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา  
กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตาม  
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05  
ส่วนด้านวิชาการ ด้านบุคคล และด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

58920897: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PARTICIPATION OF BASIC EDUCATION COMMITTEE/ EDUCATIONAL ADMINISTRATION/ PLUAKDAENG PATTHANA CLUSTER/ THE RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

RANAIPORN TOONLA: THE ADMINISTRATIVE PARTICIPATION OF BASIC EDUCATION COMMITTEE IN PLUAKDAENG PATTHANA CLUSTER UNDER THE RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1: ADVISORY COMMITTEE: PARADEE ANANNAWEE, Ed.D., SATAPORN PRUETTIKUL, Ph.D. 102 P. 2017.

The purposes of this research were to study and compare the administrative participation of basic education committee in Pluakdaeng Patthana cluster under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1 as classified by qualification, school size and duration of position. The samples of this research consisted of 134 basic education committee in Pluakdaeng Patthana cluster under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1. The research instrument employed for data collection was a set of rating-scale questionnaires about the administrative participation of basic education committee which the discrimination level was .37-.93 and the coefficient reliability was .98. The statistics used for analyzing data were mean, standard deviation, *t*-test and One-way ANOVA and Scheffe' Test.

The results of the study were as follow:

1. The administrative participation of basic education committee in Pluakdaeng Patthana cluster under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1 in overall and each aspects at a medium level, except academic affairs at a high level.
2. The comparing the administrative participation of basic education committee in Pluakdaeng Patthana cluster under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1 classified by qualification and school size in overall and each aspects were significant different at .05 level, except academic affairs was not statistically significant different.
3. The comparing the administrative participation of basic education committee in Pluakdaeng Patthana cluster under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1 classified by duration of position in overall and general administration were significant different at .05 level, except academic affairs, personal and budget was not statistically significant different.

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ .....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
สภาพทั่วไปของสถานศึกษา กลุ่ม โรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่	
การศึกษาประถมศึกษาพะเยาของ เขต 1.....	10
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม.....	13
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	17
การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา...	28
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	46

## สารบัญ

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
อภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	77
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	88
ภาคผนวก ก.....	89
ภาคผนวก ข.....	93
ภาคผนวก ค.....	99
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	102

## สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา..... 45
2	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1..... 51
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน..... 53
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านวิชาการ..... 53
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านงานบุคคล..... 55
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านงบประมาณ..... 56
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านบริหารทั่วไป..... 57
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา 59
9	การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา..... 60



## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10	61
11	62
12	63
13	64
14	65
15	66
16	100

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17	ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียน ปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1..... 101

## สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

# บทที่ 1

## บทนำ

### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2559 มาตรา 78 (5) จัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ได้กำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหมาะสม โดยเร่งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันปัจจัยเสี่ยง และเสริมรากฐานของประเทศด้านต่าง ๆ ให้เข้มแข็ง ควบคู่ไปกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ และความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืน การสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้มีความกลมเกลียว และตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคม และเสริมสร้างการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีระบบ ตรวจสอบและการรับผิดชอบที่รัดกุม โดยสร้างค่านิยมใหม่ที่ยอมรับร่วมกัน บนฐานของความไว้วางใจและเกื้อกูลกันในสังคม ส่งเสริมวัฒนธรรมการเมืองที่มีธรรมาภิบาล นำไปสู่การเป็นประชาธิปไตยที่ถูกต้องและเหมาะสม เสริมสร้างระบบบริหารราชการให้เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ มีระบบถ่วงดุลอำนาจการตรวจสอบที่เข้มงวดและรอบด้าน พัฒนาข้าราชการให้มีคุณภาพสูง มีคุณธรรม จริยธรรมทางอาชีพ และมีความรับผิดชอบ ปฏิรูปการเมืองไทย ทั้งระบบให้เป็นประชาธิปไตยของมวลชน สร้างความเท่าเทียมในกระบวนการยุติธรรม และเพิ่มช่องทางในการรับข้อร้องเรียน และให้ความช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้เสียหาย และผู้ได้รับผลกระทบจากกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งสนับสนุนการใช้สื่อเพื่อสังคม ทั้งในระดับประเทศ และท้องถิ่น และสังคมออนไลน์ ให้เป็นพลังหนุนเสริมการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, หน้า 13)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 8 ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน

องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน ตามศักยภาพ มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน หมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 57 ให้นหน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชู ผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประเทศไทยมีมาเป็นเวลานาน เพียงแต่การมีส่วนร่วมนั้นเป็นรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ แต่จะสอดแทรกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน เห็นได้จากการจัดการศึกษาในอดีตมีศูนย์กลางอยู่ที่วัด บ้านและวัง ปัจจุบันในการจัดการศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งจัดเป็นองค์กรอย่างเป็นทางการองค์หนึ่งที่เป็นความพยายามของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะทำให้เป็นนโยบายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และกระจายอำนาจทางการศึกษาบังเกิดจะพบได้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นคณะบุคคลที่มีความสำคัญ สามารถส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพที่ดีได้ (นภาพรณัฏ หะวานนท์, 2548, หน้า 10) การจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนได้กำหนดขึ้นเป็นกฎหมาย คือ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2543 ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้แทนองค์กรศาสนา กำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำหน้าที่เป็นประธาน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จะดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี

และให้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่กำหนดไว้ 4 ด้าน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไป โดยให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547)

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ชัดเจน แต่ในทางปฏิบัติยังพบปัญหาอื่น ๆ ที่สำคัญของการบริหารการศึกษาอื่น ๆ หลายประการ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้ คือ มีการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง ขาดเอกภาพในการบริหาร ขาดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ครอบครัว ชุมชน และสถาบันทางสังคมอื่น ขาดการพัฒนา นโยบายอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ขาดความเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น นอกจากนี้ นโยบายต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นมาเพื่อพัฒนาการศึกษาเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง เมื่อเปลี่ยนรัฐบาลหรือผู้นำแต่ละยุค นโยบายก็เปลี่ยนไป (สุรัฐ ศิลปอนันต์, 2542) และจากการศึกษาผลการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทั่วไปยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ ซึ่งพบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ ไม่มีเวลาร่วมประชุม ขาดความสามารถมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนและปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ ไม่มีความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้ ไม่รู้ว่าจะมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการอย่างไร ความอึดอัดในการร่วมตัดสินใจ ไม่มั่นใจในการตัดสินใจต่าง ๆ ในการประชุมผู้บริหาร โรงเรียน และบุคลากร ไม่เห็นความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปัญหาดังกล่าวจึงส่งผลต่อบทบาทในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานลดลง (อัคนาถ เผือกใจแผ้ว, 2548)

กลุ่มโรงเรียนปลวกแดง พัฒนาเป็นกลุ่มโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีสถานศึกษา จำนวน 18 แห่ง มีการดำเนินการบริหารจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 300 คนลงมา ให้มีคณะกรรมการ จำนวน 9 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 300 คน ขึ้นไป ให้มีคณะกรรมการ จำนวน 15 คน ซึ่งประกอบด้วย กรรมการที่เป็นตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ

ในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมาสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ได้พบว่า ตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ ในกลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ทั้ง 18 แห่ง ที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการ ยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ทั้งของตนเองหรือของคณะกรรมการ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา ปัญหาคณะกรรมการส่วนมากไม่มีเวลามาร่วมประชุมโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกล ไม่สนใจดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบและไม่ชัดเจน คณะกรรมการขาดความรู้ ความเข้าใจ เป็นต้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1, 2559)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงาน กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 เพื่อจะได้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่าอยู่ในระดับใด มีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด รวมไปถึงปัญหาและอุปสรรคของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

### คำถามในการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 อยู่ในระดับใด

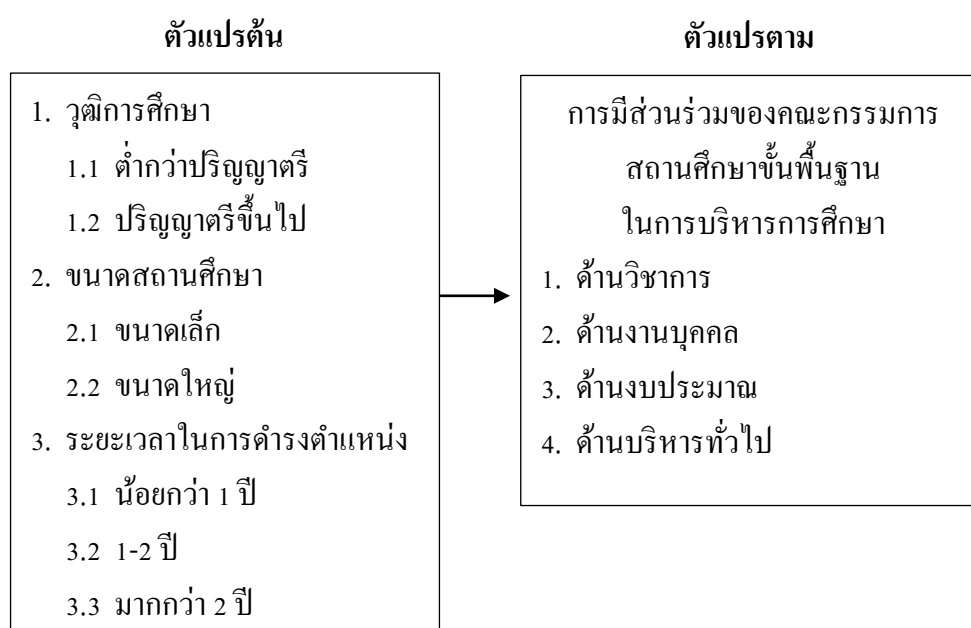
2. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง แตกต่างกันหรือไม่

### สมมติฐานของการวิจัย

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง แตกต่างกัน

### กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยใช้แนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ก, หน้า 32) ที่กำหนดบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วมไว้ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป โดยศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย



## ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในด้านวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไปให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้การจัดการศึกษาเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ผลวิจัยสามารถนำไปปรับปรุงการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

## ขอบเขตของการวิจัย

### 1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มี 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป

### 2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 204 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่ม โรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 134 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ในการสุ่ม

### 3. ตัวแปรที่ศึกษา

#### 3.1 ตัวแปรต้น

##### 3.1.1 วุฒិการศึกษา

##### 3.1.1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

##### 3.1.1.2 ปริญญาตรีขึ้นไป

### 3.1.2 ขนาดสถานศึกษา

#### 3.1.2.1 ขนาดเล็ก

#### 3.1.2.2 ขนาดใหญ่

### 3.1.3 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

#### 3.1.3.1 น้อยกว่า 1 ปี

#### 3.1.3.2 1-2 ปี

#### 3.1.3.3 มากกว่า 2 ปี

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 มี 4 ด้าน คือ

#### 3.2.1 ด้านวิชาการ

#### 3.2.2 ด้านงานบุคคล

#### 3.2.3 ด้านงบประมาณ

#### 3.2.4 ด้านบริหารทั่วไป

## นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง บทบาทหรือพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมในการบริหารที่ได้รับจากการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 การมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริม กำกับ และสนับสนุนการจัดการศึกษาในสถานศึกษา มี 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านงานวิชาการ หมายถึง การให้ความเห็นชอบในนโยบายและแผนงานวิชาการหรือแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา การเสนอแนวคิดการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและครูในสถานศึกษา

1.2 ด้านงานบุคคล หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลความประพฤติ การปฏิบัติตนตามสถานภาพ ตระหนักในบทบาทหน้าที่แห่งตน สร้างและดำรงไว้ในความเป็นไทยที่ส่งผลให้เกิดทักษะชีวิตแก่ผู้เรียน

1.3 ด้านงานงบประมาณ หมายถึง การกำหนดนโยบายการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา และนโยบายด้านการเงินและงบประมาณ การจัดทำแผนพัฒนาบุคคล การจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานบุคลากรประจำปี

1.4 ด้านบริหารทั่วไป หมายถึง การกำหนดนโยบายการบริหารสนับสนุนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้เรียน การเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ กำหนดกิจกรรมเพื่อสร้างความสามัคคีระหว่างชุมชนและสถานศึกษา

2. การบริหาร หมายถึง บุคคลที่มีความตั้งใจ เสียสละและอุทิศตน เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษาของชุมชนหรือท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลหรือตัวแทนที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงกำหนด จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการ และกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 คณะบุคคลที่ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่ม โรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

4. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้จำแนกวุฒิการศึกษาไว้ 2 ระดับ ดังนี้

4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

4.2 ปริญญาตรีขึ้นไป หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

5. ขนาดสถานศึกษา หมายถึง ขนาดของโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

5.1 ขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 300 คน ลงมา

5.2 ขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป

6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง หมายถึง วาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีก แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน 2 วาระติดต่อกันไม่ได้ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

6.1 ต่ำกว่า 1 ปี หมายถึง การดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ  
ในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำรงตำแหน่งต่ำกว่า 1 ปี

6.2 1-2 ปี หมายถึง การดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ  
ในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำรงตำแหน่ง 1-2 ปี

6.3 มากกว่า 2 ปี หมายถึง การดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ  
ในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำรงตำแหน่ง 2 ปี ขึ้นไป

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 คือ หน่วยงานทางการบริหาร  
ด้านการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546  
ซึ่งมีหน้าที่บริหารจัดการศึกษา โดยสนับสนุนส่งเสริมบทบาทสถานศึกษาในการเป็นนิติบุคคล  
สามารถปฏิบัติภารกิจในการบริหารจัดการงานวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และงานบริหารทั่วไป  
เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม
3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา
5. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### สภาพทั่วไปของสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง แบ่งเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็น 2 เขต คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา เป็นกลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ในเขตอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 มีสถานศึกษา จำนวน 18 แห่ง โดยเป็นโรงเรียนประถมศึกษา 14 แห่ง โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 4 แห่ง มีการดำเนินการบริหารจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 กำหนดปรัชญา คือ สร้างคนดีให้แก่สังคม และพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น ในส่วนของการดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 300 คน ลงมา ให้มีคณะกรรมการ จำนวน 9 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 300 คน ขึ้นไป ให้มีคณะกรรมการ จำนวน 15 คน ซึ่งประกอบด้วย กรรมการที่เป็นตัวแทน

จากกลุ่มต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป

### วิสัยทัศน์

กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ มุ่งสู่มาตรฐานสากล จัดการศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม อนุรักษ์วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็น พลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทักษะในการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

### พันธกิจ

1. สร้างจิตสำนึกให้ผู้เรียนรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีคุณธรรม จริยธรรม วินัยในตนเอง รักสถาบัน รับผิดชอบต่อสังคม
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
3. พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้
5. ส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนในการแข่งขันทักษะด้านวิชาการ
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก รักกีฬา ศิลปะ ดนตรีหรือนาฏศิลป์ มีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์ และปลอดภัย
8. พัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีและการแสวงหาความรู้ นำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์
9. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามศักยภาพ ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
10. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีความชำนาญ เฉพาะด้าน
11. สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรเสียสละ มุ่งมั่น รักสิ่งแวดล้อม และมีความเป็นไทย

12. พัฒนาสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และนำทรัพยากรมาใช้ได้อย่างคุ้มค่า

13. พัฒนาระบบโครงสร้างการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

14. ส่งเสริมพัฒนาอาคารสถานที่ การใช้สื่อนวัตกรรมทางการศึกษา เทคโนโลยี และแหล่งการเรียนรู้ภายในและภายนอก

15. ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชน หน่วยงานทางการศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

### **เป้าประสงค์หลัก**

หลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของทักษะชีวิต
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

### **กลยุทธ์**

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตร และส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 2 ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน สนับสนุนการจัดการศึกษา เพื่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1, 2559)

### แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชน ย่อมมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำทางสังคม ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ มิได้จำกัดเพียงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง และการกระทำของบุคคลใดก็ตามขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น เป้าประสงค์ ความเชื่อและค่านิยม ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบทอดกันมา รวมทั้งความคาดหวังความผูกพันและความสามารถของบุคคลที่เป็นผู้กระทำ ซึ่งการมีส่วนร่วมด้านธุรกิจและด้านการศึกษาที่แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมจากผู้ร่วมงานจะทำให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ซึ่ง Hoy and Miskel (1996, pp. 289-290) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียน ย่อมสามารถตัดสินใจร่วมกันได้ ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอนเป็นการรองรับต่อการกระจายอำนาจที่จะมีขึ้น Johnson and Logan (2000, p. 311) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ Vroom and Yetton (1973) ได้เสนอแนวทางในการที่จะกำหนดว่าเมื่อไรควรจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและควรจะมีส่วนร่วมมากน้อยอย่างไรในการตัดสินใจ ตัวแบบของ Vroom and Yetton ได้เสนอแนะว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนี้ ควรจะขึ้นกับธรรมชาติของปัญหา และสถานการณ์ในการกำหนดรูปแบบ และปริมาณของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนั้น ได้เสนอกฎไว้ 2 กลุ่ม คือ

1. กฎกลุ่มแรกเป็นการส่งเสริมคุณภาพของการตัดสินใจ
2. กฎกลุ่มที่สองเป็นการส่งเสริมการยอมรับการตัดสินใจ

ในการตัดสินใจนั้นมีทางเลือกอยู่ 5 วิธี ตั้งแต่ผู้บริหารตัดสินใจเองคนเดียวไปจนถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ ทางเลือกในการตัดสินใจทั้ง 5 วิธี มีดังนี้

1. ผู้บริหารใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วตัดสินใจเองตามลำพัง
2. ผู้บริหารแสวงหาข้อมูลจากผู้อื่น แล้วตัดสินใจเอง
3. ผู้บริหารหารือ กับผู้เกี่ยวข้องเป็นรายคน แสวงหาความคิด และข้อเสนอแนะ

แล้วตัดสินใจเอง

4. ผู้บริหารปรึกษากับผู้เกี่ยวข้องเป็นกลุ่ม แสวงหาความคิดเห็นร่วมกันโดยอภิปรายแล้วตัดสินใจ



5. ผู้บริหารร่วมคิดกับกลุ่มเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหา แล้วให้กลุ่มตัดสินใจสรุปได้ว่า การที่ชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา จะต้องคำนึงถึงอารมณ์ ความรู้สึก ค่านิยม จริตประเพณี และเหตุผลที่ติดตัวมาตั้งแต่เดิม ว่าสามารถส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาที่ตนอยู่ได้ขนาดไหน เป็นการศึกษาถึงปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจของบุคคลอีกประการหนึ่ง การมีส่วนร่วมเป็นจุดเริ่มของสัมพันธภาพของบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ในชุมชนเห็นประโยชน์อย่างเดียวกันหันมาร่วมมือร่วมใจในการเข้ามาบริหารการศึกษาเพื่อบุตรหลานของตนเองให้ดีขึ้น

#### **ทฤษฎีการกระทำสังคม (The theory of social action)**

Reeder (1974 อ้างถึงใน ชนานันท์ ปันกุล, 2551, หน้า 12-13) กล่าวว่า การกระทำทางสังคม (Social action) ประกอบด้วย กลุ่มปัจจัยหลายประการ มิได้จำกัดอยู่เพียงปัจจัยหนึ่ง และอธิบายถึงเหตุผลในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคล ว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการที่เรียกว่า ความเชื่อหรือความไม่เชื่อ (Believe or Disbelieves) มิได้จำกัดอยู่เพียงปัจจัยปัจจัยหนึ่ง แบ่งได้ดังนี้ การกระทำของมนุษย์ในเรื่องใดก็ตามขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ เป้าหมาย ความเชื่อที่สืบทอดต่อกันมา ค่านิยมมาตรฐาน นิสัย ขนบธรรมเนียมประเพณี ความคาดหวัง ความผูกพัน แรงเสริม โอกาส ความสามารถ และการสนับสนุน ซึ่งปัจจัยหรือสาเหตุที่มีการกระทำทางสังคม มีดังนี้

1. ในสถานการณ์ของการกระทำทางสังคม จะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งแต่ละคนก็มีเหตุผลแต่ละอย่างในการตัดสินใจในการกระทำ
2. บุคคลหรือองค์การตัดสินใจ หรือแสดงการกระทำบนพื้นฐานของกลุ่มเหตุผล ซึ่งตัดสินใจเองได้ว่ามั่นใจสอดคล้อง หรือตรงปัญหาและสถานการณ์นั้น ๆ
3. เหตุผลบางประการอาจสนับสนุนการตัดสินใจ และเหตุผลบางประการอาจต่อต้านการตัดสินใจ
4. เหตุผลนั้นผู้ตัดสินใจให้น้ำหนักที่แตกต่างกัน การเลือกเหตุผล หรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
5. เหตุผลในการตัดสินใจนั้น ไม่ได้มาจากเหตุผลใดเหตุผลหนึ่ง
6. การตัดสินใจของกลุ่มเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้น ๆ จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทุกโอกาส
7. กลุ่มของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำทางสังคมนั้นย่อมจะมีการเปลี่ยนแปลง
8. สำหรับกรณีเฉพาะอย่างภายใต้การกระทำทางสังคม จะมีบ่อยครั้งที่มาเลือกสองหรือสามทาง เพื่อที่จะตอบสนองต่อสถานการณ์นั้น ๆ
9. ผู้กระทำหรือผู้ตัดสินใจ อาจเลือกทางใดทางหนึ่ง

## 10. เหตุผลที่ตัดสินใจสามารถที่จะมองเห็นได้จากทางเลือกที่ถูกต้องแล้ว

จากทฤษฎีดังกล่าว สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคม ต้องมีความเข้าใจในวิถีชีวิต ค่านิยม จารีตประเพณี ทัศนคติของบุคคล การพัฒนาโดยใช้สิ่งที่เหมาะสมนำไปสู่การที่สมาชิกในชุมชนเข้าร่วมกิจการของชุมชน ในรูปแบบของการมีส่วนร่วมและการตัดสินใจ

ในการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีผลโดยตรงต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน ทั้งทางด้านความคิด และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลในองค์กรกับผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับประโยชน์ร่วมกัน ซึ่ง สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2544, หน้า 15) ได้แยกรายละเอียดไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดการระดมความคิด และอภิปรายร่วมกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความคิดเห็นที่หลากหลาย ทำให้เกิดการปฏิบัติ มีความเป็นไปได้อย่างดีกว่าการคิดเพียงอย่างเดียว

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารมีผลในทางจิตวิทยา คือ การทำให้เกิดการต่อต้านน้อยลง ในขณะที่เดียวกันก็จะเกิดการยอมรับมากขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นวิธีการที่ผู้บริหารสามารถใช้ทดสอบว่าสิ่งที่ตนรู้ตรงกับสิ่งที่ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา 36 รู้หรือไม่ ดังนี้

2.1 เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารที่ดี และสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

2.2 เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้ใช้ความสามารถ และทักษะในการทำงานร่วมกัน เกิดความมีน้ำใจ (Team spirit) และความจงรักภักดีต่อหน่วยงานมากขึ้น

2.3 การมีส่วนร่วมจะทำให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น การตัดสินใจมีคุณภาพมากขึ้น และส่งเสริมงานให้มีคุณภาพเป็นไปได้อย่างสูง ตลอดจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้นด้วย

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญโดยตรงต่อการทำงาน ทั้งในด้านความคิด การใช้จิตวิทยาและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิต การแสดงความสามารถของคน และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงของผลงานให้เกิดคุณภาพยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความพอใจและความภาคภูมิใจในผลงานนั้น

### ความหมายของการมีส่วนร่วมและการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วมมีนักวิชาการ นักพัฒนาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับลักษณะรูปแบบของงานที่ปฏิบัติหรือกิจกรรมที่ต้องการกระทำ ดังนี้

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540, หน้า 12) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การสร้างให้สมาชิกทุกคนของชุมชน และสมาชิกในสังคม สามารถเข้ามามีส่วนช่วยเหลือ

และเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา รวมทั้งมีส่วนได้รับประโยชน์ จากผลของการพัฒนาอย่างเท่าเทียม

วัชร สกฤ ฒ มรรคา (2541, หน้า 18) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลหลาย ๆ คน ทำงานด้วยกัน เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายร่วมกัน และทำงานนั้นต้องสำเร็จ และงานที่ต้องพึ่งพาอาศัยกันหลาย ๆ คน จะต้องมีการร่วมมือมากขึ้น การที่จะทำอะไรให้สำเร็จ ลุล่วงไปได้ นั้น ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลกับกลุ่ม ว่ามีความสามารถจะช่วยกันทำงานมากน้อยเพียงใด

ธงชัย สันติวงษ์ (2543, หน้า 138) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการ ใช้วิธีการแบบเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วม ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ เช่น การให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ช่วยเสนอแนะข้อคิดเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร ตลอดจนการให้โอกาสและอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจ ทำงานเอง ภายใต้เป้าหมายและนโยบายที่มอบหมายไว้ให้

จันทร์ธานี สงวนนาม (2545, หน้า 69) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการจูงใจ ให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติงานอยู่ด้วยความเต็มใจ

เมตต์ เมตต์การุณจิตต์ (2547, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไว้ว่าหมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนนั้น ไม่ว่าจะเป็ทางตรงหรือทางอ้อมต้องเป็นไป ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ที่มีผลกระทบต่อตนเองและชุมชน

พรชัย ธรรมสนิท (2548, หน้า 23) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การที่สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ผู้บริหาร บุคลากรในองค์กร และสมาชิกของชุมชนร่วมกัน คิดร่วมกันทำ และร่วมประเมินผล เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย เปิดโอกาส ให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม โดยมีคณะบุคคลหรือคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาตัดสินใจ วางแนวทาง

จากความหมายของการมีส่วนร่วมดังที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า ความหมายของการมี ส่วนร่วมเป็นกิจกรรมที่ผู้บริหาร บุคลากรในองค์กร และสมาชิกของชุมชนร่วมกันคิด ร่วมมือกันทำ และร่วมมือการประเมินผล เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยเปิดโอกาส ให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม

## คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามกฎกระทรวงที่ประกาศใช้เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546 กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ และผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่และผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนอกจากนี้ ยังได้กำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย

### ความหมายของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 ข) ให้ความหมายไว้ว่า บุคคลหรือตัวแทนที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นคณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการศึกษาด้วยตัวเองได้ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น ความหลากหลายของบุคคลที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกเข้าเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้แทนผู้ปกครอง เป็นผู้สะท้อนปัญหาและความต้องการด้านคุณภาพการศึกษา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ทั้งในส่วนของคาคหวังและสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นร่วมมือกับครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ผู้แทนครู เป็นผู้ที่มีความชำนาญสายวิชาชีพครู มีความสำคัญต่อการนำเสนอข้อมูลด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน รู้สภาพปัญหา และความต้องการการสนับสนุนช่วยเหลือรวมทั้งการรายงานผลการจัดการศึกษา
3. ผู้แทนองค์กรชุมชน เป็นผู้สะท้อนสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ทั้งด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้
4. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้สะท้อนสภาพปัญหาและความต้องการที่ครอบคลุมทั้งเขตพื้นที่บริการสถานศึกษา มีความสำคัญต่อสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่งในเรื่อง

ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ทรัพยากรทางการจัดการศึกษา และเชื่อมโยงแผนพัฒนาการศึกษา กับแผนพัฒนาท้องถิ่น

5. ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา เป็นผู้สะท้อนภาพความรัก ความศรัทธา ความภูมิใจ ต่อสถาบันการศึกษาที่ตนได้รับการศึกษามา และช่วยจรรโลงคุณค่าของสถาบันไปสู่ศิษย์รุ่นหลัง ให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเช่นกัน

6. ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ เป็นผู้นำเสนอและเติมเต็ม ข้อมูลทางด้านคุณธรรมจริยธรรมตามหลักธรรมของศาสนา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักศึกษาเป็นคนดีของสังคม

7. ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาให้ยั่งยืน

8. ผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะกรรมการและเลขานุการ เป็นบุคคลสำคัญที่จะสะท้อน ภาพของการบริหารจัดการ ช่วยเหลือให้คำปรึกษา สร้างแรงจูงใจ กระตุ้นการทำงาน ทบทวน รายงานการประชุม สะท้อนความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ผู้แทนแต่ละกลุ่ม ได้แสดงบทบาท อย่างเต็มที่ จัดเตรียมการประชุม บันทึกรายการประชุม รายงานผลการประชุม สนับสนุนด้านอุปกรณ์ ห้องประชุม รวมทั้งพิจารณานำมติข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมไปสู่การปฏิบัติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นกลุ่มคณะกรรมการที่ทำงาน ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ไม่รวมถึงสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเฉพาะทาง โดยประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ

อุทัย บุญประเสริฐ (2543, หน้า 35) ให้ความหมายคำว่า คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน หมายถึง องค์กรคณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาที่มีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการด้วยตนเอง ได้ตามกรอบกฎหมายที่กำหนด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์การบริหารให้ผู้ปกครองและชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร และการจัดการการศึกษา ร่วมกับสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย และแนวทางที่ต้นสังกัดกำหนด มีรูปแบบในการบริหารและการจัดการศึกษาที่เป็นได้ทั้งรูปแบบที่มีการตรวจสอบได้ (Accountable governing body) รูปแบบของการเป็นผู้นำการสนับสนุน (Supportive governing body) และรูปแบบของการเป็นสื่อประสาน (Mediating governing body)

มังกร ทองสุคติ (2550, หน้า 6) ได้ให้ความหมายคำว่า คณะกรรมการสถานศึกษา  
ขั้นพื้นฐาน คือ ตัวแทนประชาชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด  
การศึกษาของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชน

สรุป โดยภาพรวมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงถือว่าเป็นคณะบุคคล  
ที่เป็นตัวแทนจากหลากหลายกลุ่มที่เข้ามาทำงานร่วมกัน เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา  
ที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วม  
เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา จึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

### **องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**

จำนวนคณะกรรมการ

1. สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนไม่เกิน 300 คน ให้มีคณะกรรมการ จำนวน  
9 คน
2. สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนเกินกว่า 300 คน ขึ้นไป ให้มีคณะกรรมการ  
จำนวน 15 คน ประกอบด้วย

กรรมการที่เป็นผู้แทนกลุ่มบุคคล หรือผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน
2. ผู้แทนครู จำนวน 1 คน
3. ผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 1 คน
4. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน
5. ผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 1 คน
6. ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่
  - สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 1 รูป หรือ 1 คน
  - สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 2 รูป หรือ 2 คน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

1. สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 2 คน
2. สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 7 คน

คณะกรรมการสถานศึกษาเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ 1 คน เป็นประธานกรรมการ กรรมการ  
โดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

### **คุณสมบัติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**

กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการสถานศึกษาไว้ดังต่อไปนี้  
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ก)

1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
2. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
3. ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนคนไร้ความสามารถ
4. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
5. ไม่เป็นคู่สัญญาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงาน หรือสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ไม่มีผลประโยชน์ส่วนได้ส่วนเสียกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงาน หรือสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

ในกรณีที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการและกรรมการที่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 6 ผู้นั้นต้องยุติการมีส่วนได้ส่วนเสียก่อนปฏิบัติหน้าที่ เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ ซึ่งต้องดำเนินการภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นมิเคยได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ

#### คุณสมบัติเฉพาะและลักษณะต้องห้าม

1. กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง
  - 1.1 เป็นผู้ปกครองตามทะเบียนนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น
  - 1.2 ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น
2. กรรมการที่เป็นผู้แทนครู
  - 2.1 เป็นผู้ที่ทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา
  - 2.2 ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา
3. กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน
 

ต้องไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น
4. กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า
  - 4.1 เป็นผู้ที่เคยศึกษาหรือสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษานั้น
  - 4.2 ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น
5. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถหรือมีผลงานด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

5.1 เป็นกรรมการสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาไม่เกิน 3 แห่ง

5.2 ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น

### **บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 37 ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ก) ดังนี้

- ก. ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา (มาตรา 36)
  - ข. มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้ (พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ) กฎหมายอื่น และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้
    1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
    2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบและกำกับตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
    3. ประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
    4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา
    5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
    6. ประสานงานระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
    7. จัดระบบการประกันการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
    8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
    9. ดำเนินการและประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา



10. ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน  
ด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กร  
ปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่  
ของผู้ใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มอบหมาย

มาตรา 36 ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546  
กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

1. กำกับ ดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา
  - 1.1 กำกับ ดูแล สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 1.2 จัดตั้ง ยุบรวม เลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา
3. ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้อง  
กับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กร  
เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา  
ในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
5. หน้าที่อื่น ๆ ตามกฎหมายกำหนด เช่น
  - 5.1 มาตรา 34 วรรคสามของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง  
ศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ให้ออกระเบียบเกี่ยวกับการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 5.2 มาตรา 39 (4) ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ พ.ศ. 2546 รับทราบ  
รายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษา
  - 5.3 มาตรา 45 (6) ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ พ.ศ. 2546  
ออกระเบียบให้ผู้อำนวยการสถานศึกษามอบอำนาจให้ข้าราชการอื่นในสถานศึกษา
  - 5.4 ข้อ 3 ของกฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยครอบครัว  
พ.ศ. 2547 พิจารณาอนุญาตให้ครอบครัวจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้บุคคลในครอบครัว
  - 5.5 ข้อ 4 กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ออกระเบียบ  
เกี่ยวกับการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 5.6 ข้อ 9 ของกฎกระทรวงเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณา  
ให้ความเห็นชอบให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ออกประกาศให้สถานศึกษาใดเป็นสถานศึกษาที่มี  
สภาพและลักษณะการปฏิบัติงานที่แตกต่างจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทั่วไป

5.7 ข้อ 7 (4) ของกฎกระทรวงเกี่ยวกับคณะกรรมการติดตาม ประเมินผลและนิเทศฯ เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาและลงมติให้คณะกรรมการฯ พ้นจากตำแหน่งกรณีมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่

5.8 มาตรา 5 ของพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ ให้ประกาศรายละเอียด การส่งเด็กเข้าเรียน และจัดสรรโอกาสการเข้าเรียน มาตรา 7 รับรายงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการดำเนินการให้เด็กเข้าเรียน

5.9 มาตรา 12 ของพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ จัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับเด็กบกพร่องฯ เด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส เด็กสามารถพิเศษ รวมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่น ๆ ให้กับเด็กดังกล่าวด้วย

5.10 ข้อ 5 กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบ แบ่งส่วนราชการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกลุ่มงานต่าง ๆ เป็นต้น

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ข, หน้า 32) กำหนดไว้ดังนี้

### 1. ด้านวิชาการ

1.1 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้อง กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

1.2 ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.3 รับทราบ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการตามระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

### 2. ด้านงบประมาณ

2.1 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการ จัดตั้ง และการใช้จ่ายงบประมาณ ของสถานศึกษา

2.2 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงิน และการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา หรือปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับเรื่องนี้ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด

### 3. ด้านการบริหารงานบุคคล

ปฏิบัติตามที่กฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้ เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

#### 4. ด้านการบริหารทั่วไป

4.1 ให้ความเห็น เสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น

4.2 รับทราบ ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาและกิจการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ตลอดจนนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น และรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อสถานศึกษาไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ตลอดจนนโยบาย และแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

4.3 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งปกครองดูแลบำรุงรักษา ใช้จ่ายและจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ตามที่กฎหมายระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด

4.4 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศแนวปฏิบัติ ฯลฯ ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด

4.5 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชน และสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่น ๆ ในชุมชนและท้องถิ่น

4.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษา ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 นั้น นับว่ามีความสำคัญมาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบ จึงจำเป็นต้องรับรู้ถึงหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี เพื่อที่จะได้ปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ข)

1. กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา เนื่องจากนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษาเป็นเสมือนเข็มทิศที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายความสำเร็จ ดังนั้น เพื่อให้แผนพัฒนาสถานศึกษามีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะเป็นผู้มีบทบาทในการเสนอปัญหา และความต้องการของท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงควรศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจในเรื่องการวางแผน และแผนแต่ละประเภทที่สถานศึกษาต้องมี โดยเข้ารับการอบรมสัมมนาและศึกษาจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับสถานศึกษาในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาทั้งระยะสั้นและระยะยาว ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และความต้องการของท้องถิ่น

2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี สถานศึกษาจะนำนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาให้ทำกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของงานบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา ก่อนที่สถานศึกษาจะนำแผนปฏิบัติการดังกล่าวไปใช้ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ก่อน ดังนั้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรศึกษาเกี่ยวกับนโยบาย แผนพัฒนาสถานศึกษาและข้อมูลของสถานศึกษาอยู่เสมอ

3. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร ในการทำสาระหลักสูตรของสถานศึกษา จะต้องให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในแต่ละชุมชน แต่ละท้องถิ่น และแต่ละภูมิภาคของประเทศ มีความแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม ทั้งทางธรรมชาติและสังคมวัฒนธรรม ดังนั้น การจัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตรแกนกลางฉบับเดียวกัน ควรได้มีการพิจารณารายละเอียดในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติที่หลากหลาย ตามสภาพปัญหาและความต้องการ ทั้งนี้ เพราะเนื้อหา มีความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ไม่เท่ากัน บางเรื่องต้องมีการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ เนื้อหาบางเรื่องไม่ทันสมัย ไม่ทันเหตุการณ์ ครูใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นค่อนข้างน้อย และเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ แก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น เมื่อสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรในระดับท้องถิ่นแล้ว ก่อนที่สถานศึกษาจะนำหลักสูตรไปใช้ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานก่อน

4. กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานของสถานศึกษา ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่คณะกรรมการ

สถานศึกษาจะต้องรู้ เข้าใจ และปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ในเรื่องราวของการดำเนินงานตามแผน โดยเฉพาะขั้นตอนของการกำกับ ติดตาม ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งของการบริหาร การศึกษา เพื่อที่คณะกรรมการสถานศึกษาจะได้รู้ว่างานดำเนินการอย่างไร มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร จะต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างไร อันจะส่งผลให้งานดำเนิน ไปสู่จุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวิธีกำกับและติดตาม การดำเนินตามแผนพัฒนาการศึกษานั้น คณะกรรมการอาจทำได้ โดย คณะกรรมการกำกับและติดตามด้วยตนเอง เช่น การตรวจผลงาน การสังเกตการปฏิบัติงาน หรือตรวจภายใน โดยคณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นจะรายงาน โดยผู้ได้รับมอบหมาย

5. รัฐธรรมนูญให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ รัฐธรรมนูญปัจจุบัน ได้กำหนดให้รัฐ ต้องให้การคุ้มครอง และพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้าง ความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวและความเข้มแข็งของชุมชน และรัฐจะต้องสงเคราะห์ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตัวเองได้ (มาตรา 80) นอกจากนี้ ยังกำหนดให้รัฐต้องเลี้ยงดู และให้การศึกษอบรมตามที่กฎหมายบัญญัติแก่เด็กและเยาวชน ซึ่งไม่มี ผู้ดูแล (มาตรา 53) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม ให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อให้เด็ก เหล่านี้ได้รับการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ

6. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน รัฐธรรมนูญในปัจจุบัน ได้ให้หลักประกันกับประชาชน ในด้านเสรีภาพในการศึกษอบรม (มาตรา 43) สิทธิในการศึกษอบรมขั้นพื้นฐานอย่างน้อย 12 ปี โดยรัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายและถือเป็นหน้าที่ของประชาชน ที่จะต้องเข้ารับการศึกษาอบรม (มาตรา 40) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นผู้มีบทบาท ในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนที่อยู่ในเขตบริการของสถานศึกษา ให้ได้รับการศึกษา ขั้นพื้นฐานกันทุกคนตามมาตรฐาน

7. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ของสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ควรมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมงานเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน การจัดหาสื่อการเรียน การนิเทศ รวมทั้งการประเมินผล ฯลฯ การเสนอแนวทาง และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ จะเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้งานวิชาการของสถานศึกษา มีคุณภาพสูงขึ้น และคณะกรรมการสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมบริหารการเงิน และงบประมาณ ของสถานศึกษา โดยการให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางการใช้เงินให้เกิดผลคุ้มค่า นอกจากนี้

คณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคลากรด้วย เนื่องจากในบรรดาทรัพยากร การบริหารทั้งหลาย คนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด การบริหารงานบุคลากรของสถานศึกษา จะต้องมีขอบข่ายครอบคลุมถึงการกำหนดความต้องการของบุคลากร การจัดบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงาน การพัฒนาและดำรงรักษามูลค่าบุคลากร และการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร นอกจากนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องให้การเสนอแนะแนวทาง และเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร ทั่วไปของสถานศึกษาด้วย

8. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการส่งเสริม ให้กลุ่มบุคคลหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการแสวงหาทรัพยากร เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ มาช่วยพัฒนากิจการของสถานศึกษาและกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการ ของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ โดยจัดหาวิทยากรภายในท้องถิ่น หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ทั้งในท้องถิ่นและนอกท้องถิ่น

9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนการประสานงาน กับองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชน และมีส่วน ในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น การดำเนินงานของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จนั้น นอกจาก จะได้รับการสนับสนุนทางด้านงบประมาณต่าง ๆ จากทางราชการ โดยตรงแล้ว เพื่อให้ดำเนินงาน บรรลุเป้าหมายอย่างจริงจัง และส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนมากยิ่งขึ้น สถานศึกษา จำเป็นจะต้องได้รับความช่วยเหลือ และสนับสนุนจากองค์กรท้องถิ่น ทั้งภาครัฐ และเอกชนเพิ่มเติม อีกทางหนึ่งด้วย ดังนั้นคณะกรรมการสถานศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา ชุมชน ตลอดจนการประสานงานกับองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสถานศึกษาจะได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและองค์กรนั้น ไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนา สถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรของชุมชนและมีส่วนร่วม

10. ให้ความเห็นชอบ รายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษาก่อนเสนอ ต่อสาธารณชนคณะกรรมการสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ร่วมรับผิดชอบการดำเนินงาน ของสถานศึกษาและสถานศึกษา จะต้องรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ต่อสาธารณชน ดังนั้น คณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องให้ความเห็นชอบ รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีของสถานศึกษาก่อนที่จะนำเสนอรายงานต่อสาธารณชนต่อไป

11. แต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการ เพื่อดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่ เห็นสมควรจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ประชากรในชุมชนอีกจำนวนมาก

ที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อต้องการให้ท้องถิ่นของตนเองเจริญ แต่ไม่สามารถเข้ามาเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ เนื่องจากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ดังกล่าวมีข้อจำกัด ในอัตราส่วนของ คณะกรรมการสถานศึกษา จึงต้องช่วยกันสรรหาบุคคลดังกล่าวมาเป็นที่ปรึกษา หรือคณะอนุกรรมการ เพื่อช่วยดำเนินงานและมอบหมายภาระหน้าที่ให้ช่วยรับผิดชอบได้ตามศักยภาพของผู้นั้น

12. ปฏิบัติการอื่นที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 และนอกจากนี้ยังมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตาม ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น ๆ อีกด้วย

13. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในสถานศึกษา หรือตามที่ได้รับมอบหมาย และตามที่กฎหมายกำหนด ในกรณีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นว่าการดำเนินงาน ของสถานศึกษาไม่สอดคล้อง หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หลักเกณฑ์ นโยบายให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอความเห็นดังกล่าวให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษารับทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการให้สถานศึกษาปฏิบัติให้เป็นตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ฯลฯ ต่อไป

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นคณะกรรมการ ของชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วม มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา โดยการสรรหาและคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 รับผิดชอบการบริหารการศึกษาด้านต่าง ๆ พอสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้ ด้านนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เป็นต้น

### **การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา**

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ง) กำหนดให้สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุตามความมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งเป็น องค์คณะบุคคล ทำหน้าที่กำกับ ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย มาตรฐานในการบริหารจัดการศึกษา ทั้งนี้ การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ สถานศึกษา และคณะกรรมการต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของกันและกัน มีรูปแบบวิธีการทำงานที่ประสาน สอดคล้องกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาให้บรรลุตามที่ร่วมกำหนดขึ้น

การมีส่วนร่วมของชุมชนและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 รวมทั้งอำนาจหน้าที่การบริหารบุคคลที่เกิดขึ้นตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารข้าราชการครูและบุคลากร เน้นกระบวนการที่สนับสนุนและส่งเสริมพัฒนามาตรฐานการศึกษา ซึ่งนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2534, หน้า 12) กล่าวถึงหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า หลักการร่วมมือที่สำคัญของประชาชน คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างจริงจังและจริงใจ ทั้งนี้ด้วยการเปิดโอกาสให้มีการศึกษา การร่วมพิจารณาและการตกลงใจ ร่วมกันในการแก้ปัญหาหรือการวางโครงการต่าง ๆ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาร่วม ก็เพื่อเป็นการให้ประชาชนได้สิทธิและความเสมอภาคกัน ในอันที่จะรับผิดชอบในสังคม ประชาชนจะมีโอกาสร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537, หน้า 19 อ้างถึงใน ประพนธ์ กระแสร์พันธุ์, 2554, หน้า 45) ได้ศึกษาวิเคราะห์พระราชบัญญัติและระเบียบของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษาจะมีอยู่ในลักษณะเดียวกัน คือ ในรูปแบบของกรรมการ เข้าร่วมในรูปแบบของคณะกรรมการก็จะอยู่ในลักษณะของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ มีความหมาย รวมถึงข้าราชการในหน่วยงานอื่น ข้าราชการที่เกษียณแล้วหรือประชาชนทั่วไป

ประยูร ศรีประสาธน์ (2539, หน้า 3) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดและบริหารการศึกษาว่า หมายถึง การเปิดโอกาสหรือจัดให้ประชาชนได้เข้าร่วมเป็นกรรมการของหน่วยงาน หรือเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของหน่วยงาน หรือเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการบริหารการศึกษา

United Nations (1987) ได้อธิบายความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะที่เป็นกระบวนการในการพัฒนาว่า หมายถึง การเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้นและมีพลังของประชาชนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมายของสังคม และการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิบัติตามแผนการหรือโครงการด้วยความเต็มใจ

กล่าวโดยสรุป ลักษณะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในรูปแบบของการมีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติหรือการดำเนินการบริหารและการประเมินผล ซึ่งอาจมีส่วนร่วมทั้งทางตรงหรือทางอ้อม และอาจมีส่วนร่วมเป็นเพียงบางส่วนหรือมีส่วนร่วมโดยทั้งหมด

ระเบียบบริหารกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 35 ระบุไว้ว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรา 34 (2) เฉพาะโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล กำหนดให้สถานศึกษา



เป็นนิติบุคคล มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ง) ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษาทางด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และมาตรา 40 กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่ กำกับ และส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนภิกษุสงฆ์และ/ หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้หวังจะยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐานและจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ โดยกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปยังสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์และขอบข่ายภารกิจการบริหารและจัดการศึกษา ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ง) ได้กำหนดงานในการบริหารการศึกษาไว้ 4 ด้าน ดังนี้

### ด้านวิชาการ

ความหมายและแนวคิดของการบริหารงานด้านวิชาการ

เกศินี ชิวปรีชา (2540) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า เป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ และเกิดการเรียนรู้ด้านทัศนคติ คุณสมบัติ และทักษะ ความสามารถตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย

ธีรพนธ์ คงนาวัง (2543, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานด้านวิชาการ คือ การบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจโรงเรียน

รุจิรี ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 56) กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารด้านอื่นนั้นแม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็เป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ

หวน พันธุพันธ์ (2548, หน้า 1-2) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหารหมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระทำจนประสบผลสำเร็จ หมายความว่า ผู้บริหาร

ไม่ใช่ผู้ปฏิบัติ แต่ใช้ศิลปะทำผู้ปฏิบัติปฏิบัติงานจนสำเร็จตรงตามจุดหมายขององค์กรหรือตรงตามจุดหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว

กล่าวโดยสรุป คือ การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญที่สุดของการบริหาร ซึ่งมุ่งพัฒนาการจัดการศึกษา โดยจะต้องดำเนินการทั้งในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา นโยบายและแผนงานวิชาการหรือแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา การเสนอแนวคิดการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และครูในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ง) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานด้านวิชาการ ดังนี้

1. อนุมัติการจัดทำหลักสูตร แบบเรียนอุปกรณ์การศึกษาการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา
  2. การอนุมัติให้เอกชนดำเนินการจัดพิมพ์เผยแพร่ หนังสือแบบเรียนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำหรือพัฒนาขึ้น
  3. อนุมัติแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมประจำปีของสถานศึกษา
  4. กำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
  5. กำหนดนโยบายหรือแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
  6. พิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์การบริหารด้านวิชาการ ดังนี้
    1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น
    2. เพื่อให้การบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
    3. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียน เป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ
    4. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นอย่างกว้างขวาง
- กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ง) ได้กำหนดขอบข่าย/ภารกิจด้านวิชาการประกอบด้วย
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ เป็นการบริหารงานในเรื่องของการให้ความเห็นชอบนโยบาย และการจัดทำแผนงาน วิชาการ การผลิตสื่อ การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา การให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องต่อความต้องการของชุมชน การประสานงานด้านวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การนิเทศการศึกษา การจัดทำข้อมูลพื้นฐานเด็กในเขตบริการ การจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กด้อยโอกาส และการส่งเสริมวางแผนการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

#### **ด้านบริหารงานบุคคล**

ความหมายและแนวคิดของการบริหารงานบุคคล

เสนาะ ดิยาวี (2534, หน้า 8) กล่าวถึงการบริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการที่ทำให้ได้คน ใช้งาน และบำรุงรักษาคนที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในจำนวนที่เพียงพอและเหมาะสม นั่นคือ หน้าที่ทางการรับสมัคร การคัดเลือก การฝึกอบรม การพัฒนาตัวบุคคล การรักษาระเบียบวินัย การให้สวัสดิการและการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงตำแหน่งงาน

ประพนธ์ กระแสร์พันธุ์ (2554, หน้า 28) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ดังนั้น ต้องแสวงหากคนดี มีความสามารถเข้ามาปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้บุคคลเหล่านั้น ได้ทำงาน ได้อย่างดีที่สุด

นงคฺนุช รูปประมาณ (2557, หน้า 55) กล่าวถึงการบริหารงานบุคคลว่า คือ กระบวนการสรรหาบุคคลมาปฏิบัติงานการบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนาการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร เพื่อให้บุคคลมีศักยภาพสูงสุด

กล่าวโดยสรุป คือ การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านบุคลากรที่มีอยู่ให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การสรรหาบุคลากรเข้าปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ การพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ เช่น การอบรม การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ตลอดจนการรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพให้คงอยู่และเกิดความรักในองค์กร

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ง) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานบุคคล ดังนี้

1. ให้ข้อเสนอแนะในการจัดตั้งผู้บริหารสถานศึกษา
2. พิจารณากำหนดจำนวนครูต่อจำนวนนักเรียน กำหนดครูเข้าสอนในชั้นเรียน

และจัดหาบุคลากรตามที่สถานศึกษาต้องการ

3. กำหนดแผนพัฒนาครูและบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา
4. ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู

โดยมีวัตถุประสงค์ด้านการบริหารงานบุคคล ดังนี้

1. เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคล ถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว

เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

2. เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

3. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานตามศักยภาพ โดยยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณอย่างมีมาตรฐาน

4. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้มาตรฐานวิชาชีพครูได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบข่าย/ ภารกิจด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย

1. การวางแผนอัตรากำลัง
2. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
4. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
5. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

6. การลาทุกประเภท
7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน
8. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
9. การพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
10. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
11. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
12. การออกจากราชการ
13. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
14. การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน

#### เครื่องราชอิสริยาภรณ์

15. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
16. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
17. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
18. การส่งเสริมวินัย คุณธรรม และจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากร

#### ทางการศึกษา

19. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา
20. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงานบุคคล เป็นการบริหารงานในเรื่องการส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา การสำรวจความต้องการของสถานศึกษา การวางแผนพัฒนาบุคลากร การติดตามประเมินผลการพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม การให้กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ การให้ความเห็นชอบในการวางแผนอัตรากำลัง และจัดตำแหน่งของบุคลากร

#### ด้านงบประมาณ

ความหมายและแนวคิดของการบริหารงานด้านงบประมาณ

การดี อนันต์นาวี (2557, หน้า 288) กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ชัดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2545, หน้า 55) กล่าวถึงความหมายของการบริหารการเงินว่าหมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ได้เงินมาใช้จ่าย การวางแผนเกี่ยวกับการใช้จ่าย และการควบคุม การใช้จ่ายเงินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุป คือ การบริหารงบประมาณ หมายถึง การสรรหา วางแผน และควบคุม การใช้งบประมาณในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ภายใต้การตรวจสอบ ติดตามประเมินผลที่เป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ง) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานด้านงบประมาณ ดังนี้

1. พิจารณาก่อนการการจัดตั้งและบริหารงบประมาณของสถานศึกษา
2. อนุมัติการจัดตั้งและบริหารงบประมาณในส่วนของสถานศึกษา
3. อนุมัติการบริหารการเงินและพัสดุของสถานศึกษา
4. จัดหางบประมาณสนับสนุนระดมจากประชาชน องค์กร และสถาบันต่าง ๆ

ในชุมชน

5. ตรวจสอบดูแลการใช้งบประมาณของสถานศึกษา

โดยมีวัตถุประสงค์การบริหารด้านงบประมาณ ดังนี้

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระ คล่องตัว ถูกต้อง โปร่งใสตรวจสอบได้
2. เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ
3. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอ

และมีประสิทธิภาพ

ขอบข่าย/ภารกิจด้านงบประมาณ ประกอบด้วย

1. จัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. จัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยตรง

3. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
4. การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
5. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
6. การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานการใช้งบประมาณ
7. การตรวจสอบติดตามรายงานการใช้จ่ายผลผลิตจากงบประมาณ

8. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
9. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
10. การบริหารทรัพยากรเพื่อการศึกษา
11. การวางแผนพัสดุ
12. การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้งบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน
13. การพัฒนาระบบสารข้อมูลและสนเทศ เพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
14. การจัดหาพัสดุ
15. การควบคุม ดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ
16. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
17. การเบิกเงินจากคลัง
18. การรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการจ่ายเงิน
19. การนำเงินส่งคลัง
20. การจัดทำบัญชีการเงิน
21. การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
22. การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร การศึกษาด้านงบประมาณ เป็นการบริหารงานในเรื่องการให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการบริหารงบประมาณประจำปี การใช้จ่ายงบประมาณ การประเมินผล การใช้งบประมาณ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณและงานพัสดุ ของสถานศึกษา

### ด้านการบริหารทั่วไป

ความหมายและแนวคิดของการบริหารด้านการบริหารทั่วไป

ภารดี อนันต์นาวี (2557) กล่าวว่า การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบ บริหารองค์กรให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายงาน ที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวก ความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ทันนวัตกรรม และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สระพงษ์ นามจำปา (2550) กล่าวว่า งานบริหารทั่วไป หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานธุรการและงานสารบรรณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ การเงิน การบัญชีงานพัสดุ และระบบควบคุมภายในที่ดำเนินการถูกต้องตามระเบียบ และเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

ประพนธ์ กระแสร์พันธุ์ (2554, หน้า 33) ได้กล่าวถึงการบริหารทั่วไปว่า เป็นงานที่ไม่ใช่ภารกิจหรือหน้าที่หลัก แต่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในการบริการแก่หน่วยงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ให้สามารถดำเนินไปตามจุดหมายที่ต้องการหรือกำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป คือ การบริหารทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการดำเนินการที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการทางการศึกษาภายในโรงเรียน รวมทั้งมีการประสานสัมพันธ์ระหว่างชุมชนในด้านการรับ-ส่งข่าวสารข้อมูลถึงผู้ปกครองและให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แก่ชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ง) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานทั่วไป ดังนี้

1. ให้ความเห็นชอบ รายงานผลการดำเนินงานประจำปีก่อนเสนอสาธารณชน
2. ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งของสถานศึกษา
3. แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานตามที่เห็นสมควร โดยมีวัตถุประสงค์ด้านการบริหารทั่วไป ดังนี้

1. เพื่อให้การบริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใสศรัทธา และให้การจัดการศึกษา

ขอบข่าย/ ภารกิจด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย

1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การประสานงานและเครือข่ายการศึกษา
3. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
4. การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
8. การดำเนินงานธุรการ



9. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
10. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
11. การรับนักเรียน
12. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิก สถานศึกษา
13. การประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
15. การทัศนศึกษา
16. การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
18. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษา
19. งานประสานราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
20. การรายงานผลการปฏิบัติงาน
21. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
22. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

และบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากการศึกษา ความเป็นมา และบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความสำคัญต่อชุมชน และท้องถิ่นเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยตลอด โดยเฉพาะการกำหนดให้มีตัวแทนของชุมชน และท้องถิ่นในรูปแบบของคณะกรรมการการศึกษาไว้อย่างกว้างขวาง เพื่อให้สอดคล้องและตอบสนองนโยบายปฏิรูป และการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่ชุมชนและท้องถิ่นอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารทั่วไป เป็นการบริหารให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการส่งเสริม สนับสนุน เข้าร่วมการจัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนาของสถานศึกษา รวบรวมทรัพยากรในการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลือเด็กขาดแคลนและด้อยโอกาส ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้าน โภชนาการและสุขภาพอนามัยของนักเรียน

## ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

**วุฒิการศึกษา** เป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา เนื่องจากการศึกษามีส่วนทำให้คนเกิดความคิด ความรู้จักตนเอง รู้จักชีวิต เข้าใจสังคม สิ่งแวดล้อม ที่ตัวเองอาศัยอยู่และมีส่วนร่วมอยู่ด้วยอย่างดีขึ้น เนื่องจากระดับการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม แนวความคิด และความเชื่อของบุคคล ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า วุฒิการศึกษาต่างกัน อาจส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้จำแนกวุฒิการศึกษาไว้ 2 ระดับ ดังนี้ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาตรีขึ้นไป หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยขององอาจ ไพศาลภูมิ (2546, หน้า 73) ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มวุฒิการศึกษา ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากกว่ากลุ่มวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของเอื้อจิต หงวนเสงี่ยม (2547) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมจำแนกตามวุฒิการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าระดับ ประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา

จากเหตุผลดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีวุฒิการศึกษา แตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร การศึกษาแตกต่างกันด้วย ผู้วิจัยจึงนำวุฒิการศึกษามาเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

**ขนาดสถานศึกษา** เป็นตัวแปรหนึ่งที่ผู้วิจัยสนใจนำมาศึกษา เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพล สำคัญกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เนื่องจากขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน จะทำให้ การติดต่อสื่อสารในองค์กรนั้นมีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับชงชัย สันติวงษ์ (2543, หน้า 194) กล่าวว่า ขนาดองค์กรมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การปฏิบัติงานภายในองค์กรนั้นประสบความสำเร็จ ได้มากหรือน้อย เมื่อองค์กรมีขนาดใหญ่ขึ้นกิจกรรมในองค์กรจะมีความซับซ้อน ทำให้ประสิทธิภาพ ของระบบต่าง ๆ ที่จัดไว้อาจลดต่ำลง ซึ่งอาจส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดของโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประสิทธิ์ รักเผ่า (2548, หน้า 80) ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา อำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเหตุผลดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันด้วย ผู้วิจัยจึงนำขนาดโรงเรียนมาเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง เป็นตัวแปรหนึ่งที่ผู้วิจัยสนใจนำมาศึกษา เนื่องจากระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน อาจส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 สอดคล้องกับชงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์ (2533) กล่าวว่า ประสบการณ์ทำให้คนมีโอกาสได้เรียนรู้และทำความเข้าใจ มองเห็นปัญหาได้ชัดเจน ถูกต้องตามหลักความจริง ทำให้เกิดทักษะและเจตคติที่ดี ยิ่งปฏิบัติงานเป็นระยะเวลานาน หรือมีความอาวุโสมากขึ้นเท่าใดก็จะพบว่ามีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบริหารงานมากขึ้นเท่านั้น สอดคล้องกับอัมพรศรี เอี่ยมตระกูล (2542) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการบริหารงาน ระดับก่อนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานระดับก่อนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของภาณุวัฒน์ กมล (2553) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเหตุผลดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง อาจส่งผลต่อการบริหารการศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากผู้ที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 2 ปี ขึ้นไป ย่อมสามารถแก้ไขปัญหาในการทำงาน และทำงานให้มีประสิทธิภาพ ได้มากกว่าผู้รับตำแหน่งใหม่ หรือมองในมุมกลับผู้ที่ทำงานในตำแหน่งเดิมหลายปี อาจทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ความกระตือรือร้นในการทำงานจึงน้อยกว่าผู้รับตำแหน่งใหม่ ผู้วิจัยจึงนำระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งมาเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

## งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### งานวิจัยในประเทศ

สรชัย เข้มแข็ง (2550) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเมืองพัทธา 6 (วัดธรรมสามัคคี) สังกัดสำนักการศึกษาเมืองพัทธา จังหวัดชลบุรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเมืองพัทธา 6 (วัดธรรมสามัคคี) สำนักการศึกษาเมืองพัทธา จังหวัดชลบุรี ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเมืองพัทธา 6 (วัดธรรมสามัคคี) จำนวนทั้งสิ้น 15 คน ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารทั่วไป มีปัญหาที่สอดคล้องกันทั้ง 4 ด้าน คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังไม่มีความรู้เรื่องหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างโรงเรียนกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แนวทางพัฒนา คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักการศึกษาเมืองพัทธา และโรงเรียนควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และควรติดตามผลการปฏิบัติงานและสร้างแรงจูงใจให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

พรศรี กันสำอาง (2550) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความพร้อมของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำนวน 103 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) ความพร้อมของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการคืนอำนาจให้กับประชาชน ด้านการบริหารตนเอง ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล และด้านการกระจายอำนาจ 2) เมื่อเปรียบเทียบความพร้อมกับวุฒิการศึกษา ผู้บริหารที่มีวุฒิสองปริญญาตรี มีความพร้อมบริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างจากผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรี และเมื่อเปรียบเทียบตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงาน มีความพร้อมในการบริหารโดยโรงเรียนเป็นฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

สุวิทย์ สุวรรณมณี (2550) ได้ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ 2) เปรียบเทียบการศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามสถานภาพในรูปผู้แทนกลุ่มต่าง ๆ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติระดับ .05 3) เปรียบเทียบการศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามสถานที่ตั้ง พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภุมรินทร์ นิยมนา (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยจำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 294 คน ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านวิชาการและด้านการบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารงานบุคคลและด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุดร บัวสูง (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 210 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ( $t$ -test) ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวม

และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

### งานวิจัยต่างประเทศ

Elkins (1972, p. 6026-A) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตตะวันตกตอนกลางของสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ครูและประชาชนต้องการให้ครูใหญ่ทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อช่วยแก้ปัญหาสุขภาพอนามัย ปัญหาวัยรุ่น และสร้างเสริม โปรแกรมนันทนาการของชุมชน
2. ครูและประชาชนต้องการให้ครูใหญ่ มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น และการปกครองของชุมชน
3. ครูและประชาชนต้องการให้ครูใหญ่จัดประชุมร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครอง เพื่อผลทางการศึกษาของผู้เรียน

4. ครูและประชาชนต้องการให้ครูใหญ่ ใ้ได้อยู่อาศัยในบริเวณ โรงเรียนที่เขาปฏิบัติงานอยู่

Sorbello (1978, p. 598-A) ได้ศึกษาบทบาทของผู้ปกครองนักเรียนในด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามบทบาทที่แท้จริง และบทบาทที่คาดหวังตามทัศนะของครูใหญ่และครูโรงเรียนประถมศึกษา โดยศึกษาความสัมพันธ์ต่าง ๆ 5 ด้าน คือ ด้านบริหารทั่วไป ด้านนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก ด้านหลักสูตร และด้านประชาสัมพันธ์ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีความเห็นว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความเกี่ยวข้องกับโรงเรียนในระดับต่ำ แนวคิดของทุกกลุ่มเสนอให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือของโรงเรียน การจัดหาหลักสูตร การประเมินผลของครู ระเบียบวินัย และเสนอให้บุคลากรของทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายของโรงเรียน ครูและครูใหญ่มีความเห็นว่า ผู้ปกครองไม่ควรเกี่ยวข้องกับทางโรงเรียน ในส่วนที่ผู้ปกครองยังไม่มีความรู้พอและไม่แน่ใจในกลุ่มที่เป็นผู้ตอบที่ไม่ใช่ผู้ปกครองนักเรียน ไม่เห็นด้วยที่ผู้ปกครองจะกระตือรือร้น และรับผิดชอบด้วย

Schuler and Vandra (1987, p. 185) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษา ในมหาวิทยาลัยมินนิโซตาสหรัฐอเมริกา โดยศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า การมีส่วนร่วมอย่างไม่มีประสิทธิภาพเกิดจากความบกพร่องในการติดต่อสื่อสาร ปัญหาการมีส่วนร่วม ได้แก่ ระดับของการมีส่วนร่วมการเข้าร่วมเพียงเรื่องเดียว การเข้าร่วม โดยขาดความเข้าใจในสถานการณ์ทั้งหมด ขาดข้อตกลง

Fowler (1986, p. 3204-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการกับขวัญกำลังใจในการทำงานของครู อาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐต่าง ๆ ทางตะวันออกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา เกี่ยวกับการบริหารงานการศึกษา 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากร และด้านความสัมพันธ์ในเชิงบวก ขวัญกำลังใจในการทำงาน

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับขวัญกำลังใจในการทำงาน

2. ครู อาจารย์ เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการกับ ครู อาจารย์ โรงเรียนที่ไม่เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการ มีขวัญกำลังใจในการทำงาน แตกต่างกัน

จากการศึกษายานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนหรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป ที่ส่งผลให้สถานศึกษาเกิดความสำเร็จในการพัฒนาด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ ตัวแปรต้น เช่น วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งที่ต่างกัน ส่งผลให้การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน มีความแตกต่างกัน สภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ การติดต่อสื่อสาร และความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน และมีบทบาทในการบริหารการศึกษาให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดการพัฒนาการศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 204 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 134 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นเกณฑ์ในการสุ่ม ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนโรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ขนาดใหญ่	7	105	86
ขนาดเล็ก	11	99	50
รวม	18	204	134



## เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในการบริหารโรงเรียนแบ่งออกเป็น 4 ด้าน มีจำนวน 40 ข้อ ดังนี้ ด้านวิชาการ จำนวน 11 ข้อ ด้านงานบุคคล จำนวน 7 ข้อ ด้านงบประมาณ จำนวน 11 ข้อ ด้านบริหารทั่วไป จำนวน 11 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยผู้วิจัยกำหนด ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด

## การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี ตำรา บทความ กลุ่มมือ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ภายใต้การแนะนำของประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) เพื่อใช้หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งมีค่าตั้งแต่ .50-1.00 ได้ค่า IOC ของแบบสอบถามเท่ากับ .67-1.00 ตามเกณฑ์สามารถนำไปใช้ได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย

- 3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา  
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3.2 ดร.ชัยพนธ์ รักงาม  
อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหาร  
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์  
มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3.3 ดร.สมุท ชำนาญ  
อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหาร  
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์  
มหาวิทยาลัยบูรพา

สรุปผลของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มีความคิดเห็นค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง  
ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) จำนวน 40 ข้อ สามารถ  
นำไปใช้เป็นแบบสอบถามได้ จำนวน 40 ข้อ โดยผู้วิจัยได้นำข้อคำถามที่ค่า IOC ระหว่าง .67-1.00  
มาใช้เป็นคำถามในแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลองใช้  
(Try out) กับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา กลุ่ม โรงเรียน  
ปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง  
ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ  
(Discrimination) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item-total correlation) ระหว่าง  
คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ได้ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้ออยู่ระหว่าง .37-.93 และหาค่า  
ความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าความเชื่อมั่น  
ของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .98

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจความเชื่อมั่นแล้วไปใช้เก็บข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่าง

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการ  
และขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา  
ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
ประถมศึกษาของ เขต 1 จำนวน 18 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำแบบสอบถามจำนวน 134 ฉบับ ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บรวบรวม  
ข้อมูลด้วยตัวผู้วิจัยเอง แบบสอบถาม จำนวน 134 ฉบับ ได้รับคืน 134 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100  
และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 134 ฉบับ

## การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแยกวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ โดยใช้วิธีการบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ของ Likert (1967) โดยเรียงลำดับจากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร ทั้ง 4 ด้าน โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนเป็นตัวชี้วัด นำมาเทียบกับเกณฑ์และแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับ

ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ที่สุด

## สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูล โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้

1. วิเคราะห์จำนวนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $SD$ )

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ คือ ค่าวิกฤตที ( $t$ -test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่าง ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe test

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร การศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

#### สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ในครั้งนี้ เพื่อให้เกิด ความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
$SD$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$n$	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$p$	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
$t$	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที ( $t$ -test)
$df$	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ
$SS$	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
$MS$	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
$F$	แทน	ค่าที่ใช้ในการทดสอบเอฟ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

#### ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2559 โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา  
ขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา  
ขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ  
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วม  
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา  
และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน  
ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

ข้อมูล	จำนวน ( $n = 134$ )	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	41	30.60
ปริญญาตรีขึ้นไป	93	69.40
รวม	134	100.00
ขนาดสถานศึกษา		
สถานศึกษาขนาดเล็ก	50	37.30
สถานศึกษาขนาดใหญ่	84	62.70
รวม	134	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (n = 134)	ร้อยละ
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง		
น้อยกว่า 1 ปี	37	27.60
1-2 ปี	38	28.40
มากกว่า 2 ปี	59	44.00
รวม	134	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 69.40 มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 30.60 และส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 62.70 อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 และส่วนใหญ่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่า 2 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 1-2 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 28.40 และระยะเวลาการดำรงตำแหน่งน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60

**ตอนที่ 2** ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ดังตารางที่ 3-7

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา	<i>n</i> = 134			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านวิชาการ	3.51	0.60	มาก	1
2. ด้านงานบุคคล	3.06	0.76	ปานกลาง	4
3. ด้านงบประมาณ	3.18	0.54	ปานกลาง	2
4. ด้านบริหารทั่วไป	3.15	0.59	ปานกลาง	3
รวม	3.24	0.53	ปานกลาง	

จากตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป และด้านงานบุคคล ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านวิชาการ

ด้านวิชาการ	<i>n</i> = 134			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. การให้ความเห็นชอบในการจัดทำนโยบายงานวิชาการ ของสถานศึกษา	3.32	0.92	ปานกลาง	9
2. การให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนงานวิชาการ ของสถานศึกษา	3.61	1.10	มาก	5
3. การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี ของสถานศึกษา	3.82	1.06	มาก	1



ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้านวิชาการ	n = 134			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
4. การเสนอแนวความคิดการจัดวิชาเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	3.46	1.07	ปานกลาง	7
5. การจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน	3.67	1.02	มาก	3
6. การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.64	1.11	มาก	4
7. การเสนอแนวคิดในการแก้ไขปัญหาการเรียนของนักเรียน	3.21	1.01	ปานกลาง	10
8. การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน	3.77	1.03	มาก	2
9. การร่วมนิเทศ ตรวจสอบห้องเรียนในสถานศึกษา	3.47	1.03	ปานกลาง	6
10. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา	3.40	0.95	ปานกลาง	8
11. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ท้องถิ่น	3.20	1.08	ปานกลาง	11
รวม	3.51	0.60	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากถึงปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และการจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ท้องถิ่น

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านงานบุคคล

ด้านงานบุคคล	n = 134			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. การกำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา	3.01	0.94	ปานกลาง	6
2. การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	3.13	0.90	ปานกลาง	2
3. การเสนอแนะวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อทำการสอน ในบางวิชา	2.92	1.06	ปานกลาง	7
4. การจัดหาสวัสดิการเสริมเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ แก่บุคลากร	3.07	0.92	ปานกลาง	4
5. การสรรหากฎอัตราจ้างและบุคลากรของสถานศึกษา	3.13	0.99	ปานกลาง	3
6. การให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน บุคลากร	3.06	0.85	ปานกลาง	5
7. การแก้ไขปัญหาบุคลากรที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบ วินัย	3.13	0.84	ปานกลาง	1
รวม	3.06	0.76	ปานกลาง	

จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านงานบุคคล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การแก้ไขปัญหาบุคลากรที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบวินัย การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และการสรรหากฎอัตราจ้างและบุคลากรของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การเสนอแนะวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อทำการสอนในบางวิชา

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านงบประมาณ

ด้านงบประมาณ	n = 134			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. การกำหนดนโยบายด้านการเงินและงบประมาณของสถานศึกษา	3.16	0.77	ปานกลาง	8
2. การจัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา	2.83	0.85	ปานกลาง	11
3. การให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณประจำปีของสถานศึกษา	3.05	0.96	ปานกลาง	10
4. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุครุภัณฑ์ของสถานศึกษา	3.14	0.89	ปานกลาง	9
5. การประชุมชี้แจงให้ชุมชนเข้าใจถึงแผนงบประมาณของสถานศึกษา	3.19	1.01	ปานกลาง	7
6. การเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา	3.27	0.94	ปานกลาง	3
7. การมีส่วนร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานด้านงบประมาณของสถานศึกษา	3.39	0.96	ปานกลาง	1
8. การตรวจสอบทะเบียนครุภัณฑ์ของสถานศึกษา	3.21	1.05	ปานกลาง	5
9. การตรวจสอบบัญชีพัสดุของสถานศึกษา	3.19	0.93	ปานกลาง	6
10. การตรวจสอบความพร้อมในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณของสถานศึกษา	3.22	0.95	ปานกลาง	4
11. การประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสถานศึกษา	3.35	1.00	ปานกลาง	2
รวม	3.18	0.54	ปานกลาง	

จากตารางที่ 6 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านงบประมาณ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานด้านงบประมาณของสถานศึกษา การประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสถานศึกษา และการเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การจัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านบริหารทั่วไป

ด้านบริหารทั่วไป	n = 134			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. การกำหนดนโยบายการบริหารงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษา	3.17	0.85	ปานกลาง	5
2. การเสนอแนะแนวทางการใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ของสถานศึกษา	3.19	0.85	ปานกลาง	4
3. การจัดหางบประมาณในการดูแล บำรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ของสถานศึกษา	3.54	1.18	มาก	1
4. การประชาสัมพันธ์ผลงานการบริหารงานบุคคลให้ท้องถิ่นได้ทราบ	3.07	0.96	ปานกลาง	8
5. การจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานบุคลากรประจำปีของสถานศึกษา	3.28	1.08	ปานกลาง	3
6. การขอความร่วมมือด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์ จากชุมชนในการจัดการศึกษา	3.05	0.84	ปานกลาง	9
7. การกำหนดกิจกรรมเพื่อสร้างความสามัคคีระหว่างชุมชนและสถานศึกษา	3.32	0.95	ปานกลาง	2

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ด้านบริหารทั่วไป	n = 134			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
8. การให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.11	0.78	ปานกลาง	7
9. การจัดหาทุนการศึกษาช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลนยากจน	2.90	0.86	ปานกลาง	10
10. การพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยความประพฤติและวินัยของนักเรียน	2.87	0.87	ปานกลาง	11
11. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา	3.14	0.87	ปานกลาง	6
รวม	3.15	0.59	ปานกลาง	

จากตารางที่ 7 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ด้านบริหารทั่วไป โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการจัดหางบประมาณในการดูแล บำรุงซ่อมแซม อาคารสถานที่ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดหางบประมาณในการดูแล บำรุงซ่อมแซม อาคารสถานที่ของสถานศึกษา การกำหนดกิจกรรมเพื่อสร้างความสามัคคีระหว่างชุมชน และสถานศึกษา และการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานบุคลากรประจำปีของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับระเบียบ ว่าด้วยความประพฤติและวินัยของนักเรียน

**ตอนที่ 3** ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา  
ขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดสถานศึกษา ดังตาราง  
ที่ 8-11

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ  
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ต่ำกว่าปริญญาตรี				ปริญญาตรีขึ้นไป			
	<i>n</i> = 41				<i>n</i> = 93			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านวิชาการ	3.64	0.66	มาก	1	3.45	0.57	ปานกลาง	1
2. ด้านงานบุคคล	3.29	0.81	ปานกลาง	4	2.96	0.71	ปานกลาง	4
3. ด้านงบประมาณ	3.34	0.66	ปานกลาง	3	3.11	0.47	ปานกลาง	2
4. ด้านบริหารทั่วไป	3.38	0.59	ปานกลาง	2	3.05	0.55	ปานกลาง	3
รวม	3.42	0.57	ปานกลาง		3.16	0.49	ปานกลาง	

จากตารางที่ 8 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน  
ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
ประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นดังนี้

ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านวิชาการ  
อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบริหารทั่วไป ด้านงบประมาณ  
และด้านงานบุคคล ตามลำดับ

ระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจาก  
มากไปน้อย ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป และด้านงานบุคคล ตามลำดับ

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร การศึกษา กลุ่ม โรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีขึ้นไป		<i>t</i>	<i>p</i>
	<i>n</i> = 41		<i>n</i> = 93			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ด้านวิชาการ	3.64	0.66	3.45	0.57	1.67	.10
2. ด้านงานบุคคล	3.29	0.81	2.96	0.71	2.30*	.02
3. ด้านงบประมาณ	3.34	0.66	3.11	0.47	2.26*	.03
4. ด้านบริหารทั่วไป	3.38	0.59	3.05	0.55	3.14*	.00
รวม	3.42	0.57	3.16	0.49	2.69*	.01

\* $p < .05$

จากตารางที่ 9 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา กลุ่ม โรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	สถานศึกษาขนาดเล็ก				สถานศึกษาขนาดใหญ่			
	<i>n</i> = 50				<i>n</i> = 84			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านวิชาการ	3.59	0.65	มาก	1	3.46	0.57	ปานกลาง	1
2. ด้านงานบุคคล	3.25	0.78	ปานกลาง	4	2.95	0.72	ปานกลาง	4
3. ด้านงบประมาณ	3.38	0.61	ปานกลาง	2	3.07	0.46	ปานกลาง	2
4. ด้านบริหารทั่วไป	3.36	0.61	ปานกลาง	3	3.03	0.54	ปานกลาง	3
รวม	3.41	0.57	ปานกลาง		3.14	0.48	ปานกลาง	

จากตารางที่ 10 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นดังนี้

สถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป และด้านงานบุคคล ตามลำดับ

สถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป และด้านงานบุคคล ตามลำดับ



ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน  
ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	สถานศึกษา ขนาดเล็ก <i>n</i> = 50		สถานศึกษา ขนาดใหญ่ <i>n</i> = 84		<i>t</i>	<i>p</i>
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
	1. ด้านวิชาการ	3.59	0.65	3.46		
2. ด้านงานบุคคล	3.25	0.78	2.95	0.72	2.26*	.03
3. ด้านงบประมาณ	3.38	0.61	3.07	0.46	3.36*	.00
4. ด้านบริหารทั่วไป	3.36	0.61	3.03	0.54	3.29*	.00
รวม	3.41	0.57	3.14	0.48	2.87*	.01

\**p* < .05

จากตารางที่ 11 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน  
ในการบริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
ประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมี  
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**ตอนที่ 4** ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ  
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ดังตาราง  
ที่ 12-15

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา  
กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	น้อยกว่า 1 ปี				1-2 ปี				มากกว่า 1 ปี			
	<i>n</i> = 34				<i>n</i> = 36				<i>n</i> = 64			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านวิชาการ	3.66	0.58	มาก	1	3.36	0.52	ปานกลาง	1	3.51	0.64	มาก	1
2. ด้านงานบุคคล	3.29	0.72	ปานกลาง	4	2.90	0.58	ปานกลาง	4	3.04	0.84	ปานกลาง	4
3. ด้านงบประมาณ	3.44	0.61	ปานกลาง	3	3.03	0.47	ปานกลาง	2	3.18	0.52	ปานกลาง	2
4. ด้านบริหารทั่วไป	3.36	0.60	ปานกลาง	2	2.95	0.51	ปานกลาง	3	3.15	0.59	ปานกลาง	3
รวม	3.42	0.53	ปานกลาง		3.07	0.46	ปานกลาง		3.24	0.54	ปานกลาง	

จากตารางที่ 12 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ดังนี้

ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง น้อยกว่า 1 ปี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบริหาร ทั่วไป ด้านงบประมาณ และด้านงานบุคคล ตามลำดับ

ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 1-2 ปี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป และด้านงานบุคคล ตามลำดับ

ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 2 ปี ขึ้นไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป และด้านงานบุคคล ตามลำดับ

ตารางที่ 13 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามระยะเวลา ในการดำรงตำแหน่ง

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	แหล่งความ แปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.568	0.784	2.215	.11
	ภายในกลุ่ม	131	46.356	0.354		
	รวม	133	47.924			
2. ด้านงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	2.792	1.396	2.503	.09
	ภายในกลุ่ม	131	73.065	0.558		
	รวม	133	75.858			
3. ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.673	0.836	2.985	.05
	ภายในกลุ่ม	131	36.707	0.280		
	รวม	133	38.380			

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	แหล่งความ แปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
4. ด้านบริหารทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	2.960	1.480	4.554*	.01
	ภายในกลุ่ม	131	42.581	0.325		
	รวม	133	45.541			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.133	1.067	3.970*	.02
	ภายในกลุ่ม	131	35.194	0.269		
	รวม	133	37.327			

\* $p < .05$ 

จากตารางที่ 13 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและด้านบริหารทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านวิชาการ ด้านบุคคล และด้านงบประมาณแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 14 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง โดยรวม

ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	$\bar{X}$	1-2 ปี	มากกว่า 2 ปี	น้อยกว่า 1 ปี
		3.07	3.24	3.42
1-2 ปี	3.07	-	0.17	0.35*
มากกว่า 2 ปี	3.24		-	0.18
น้อยกว่า 1 ปี	3.42			-

\* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง น้อยกว่า 1 ปี กับระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 1-2 ปี โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง น้อยกว่า 1 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษามากกว่าระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 1-2 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 15 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ด้านบริหารทั่วไป

ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง	$\bar{X}$	1-2 ปี	มากกว่า 2 ปี	น้อยกว่า 1 ปี
		2.95	3.15	3.36
1-2 ปี	2.95	-	0.20	0.41*
มากกว่า 2 ปี	3.15		-	0.21
น้อยกว่า 1 ปี	3.36			-

\* $p < .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง น้อยกว่า 1 ปี กับระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 1-2 ปี โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง น้อยกว่า 1 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษามากกว่าระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 1-2 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

## บทที่ 5

### สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง โดยใช้กรอบแนวคิดในการบริหารโรงเรียน มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 204 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 134 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .37-.93 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .98 ได้แบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 134 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $SD$ ) การทดสอบค่าที ( $t$ -test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธีการเชฟเฟ (Scheffe's test) แล้วทำการแปลผลโดยนำเสนอเป็นตารางประกอบ พร้อมการบรรยาย

### สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป และด้านงานบุคคล ตามลำดับ

1.1 ด้านวิชาการ พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับ มากถึงปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และการจัดหาสื่อและอุปกรณ์ การเรียนการสอน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่ท้องถิ่น

1.2 ด้านงานบุคคล พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านงานบุคคล โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับ จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การแก้ไขปัญหาบุคลากรที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบ วินัย การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และการสรรหาครูอัตราจ้างและบุคลากร ของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การเสนอแนะวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อทำการสอนในบางวิชา

1.3 ด้านงบประมาณ พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านงบประมาณ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับ จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงาน ด้านงบประมาณของสถานศึกษา การประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อการจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนสถานศึกษา และการเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การจัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษา

1.4 ด้านบริหารทั่วไป พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านบริหารทั่วไป โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การจัดหางบประมาณในการดูแล บำรุงซ่อมแซม อาคารสถานที่ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดหางบประมาณในการดูแล บำรุงซ่อมแซม อาคารสถานที่ของสถานศึกษา การกำหนดกิจกรรมเพื่อสร้างความสามัคคีระหว่างชุมชน และสถานสถานศึกษา และการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานบุคลากรประจำปีของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยความประพฤติ และวินัยของนักเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

2.1 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านวิชาการ ด้านบุคคล และด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

## อภิปรายผล

1. จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร การศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร การศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ จากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารทั่วไป และด้านงานบุคคล ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังไม่ค่อยมีความไม่เข้าใจ ในบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้ รวมถึงภาระงาน ของแต่ละบุคคลทำให้ไม่มีเวลาเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบเท่าที่ควร ส่งผลให้ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียน บ้านปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมอยู่ใน



ระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทงงค์ สวัสดิ์สัน (2550, หน้า 52) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมืองระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและเกือบทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของอาณัติ สายโสภา (2554, หน้า 84) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของประสิทธิ์ จิตเสถียร (2552, หน้า 177) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับงานวิจัยของอนงค์ จันโทภาส (2549, หน้า 73) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา อำเภอวัฒนานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับประพัฒน์ กังวานพนิชย์ (2550, หน้า 50) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดการศึกษาด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ บุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเทพ ไฝล้อม (2548, หน้า 70) ได้ศึกษาความต้องการและการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่าความต้องการและการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

1.1 ด้านวิชาการ พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมีการยึดถืองานด้านวิชาการว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีคณะทำงานในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา สถานศึกษาได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในด้านการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และการจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

ของสถานศึกษาเป็นบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ภายใต้กรอบของกฎหมายที่กำหนดเป็นภารกิจของการทำงานร่วมกับสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ ตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารและรู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน แนวทางการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานคือ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมมือกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างจริงจังในการให้ความเห็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น ให้ข้อเสนอแนะและส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งรับทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบ และการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามคู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 ข, หน้า 13) สอดคล้องกับทิวะ ทาทราช (2545, หน้า 63) ได้กล่าวว่า สภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภออู่ทอง ด้านให้การเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานด้านวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กระจายอำนาจการบริหารให้เกิดความคล่องตัวและมีอิสระมากขึ้น โดยให้อำนาจแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สอดคล้องกับณรงค์ ศิริรงค์ (2552) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาละออบ เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาละออบ เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจรงค์ แสงสุกวาว (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการบริหารวิชาการ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านงานบุคคล พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษายังไม่ค่อยมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับหน่วยงานอื่นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาบุคลากรที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบวินัย การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และการสรรหาครูอัตราจ้างและบุคลากรของสถานศึกษา ตามวาระงานในแต่ละครั้ง สอดคล้องกับมนตรี แก้ววิจิตร (2545, หน้า 75) ได้ศึกษาการเข้าไปมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุเทพ ใฝ่ล้อม (2548, หน้า 72) ได้ศึกษาความต้องการและการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ในด้านบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาได้ดำเนินงานร่วมกับบุคลากรของสถานศึกษา ประกอบกับการกระจายอำนาจด้านบริหารบุคลากรให้แก่สถานศึกษา เช่น การกำหนดให้กรรมการสถานศึกษาเป็นคณะกรรมการในการสร้างลูกจ้างชั่วคราว กรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของลูกจ้างประจำ

1.3 ด้านงบประมาณ พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษายังไม่ค่อยมีการสนับสนุนและส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาภายใต้กรอบของกฎหมายที่กำหนด ที่เป็นภารกิจของการทำงานร่วมกับสถานศึกษาเท่าที่ควร อีกทั้งการบริหารงาน ด้านงบประมาณนั้น เป็นการบริหารงานภายในซึ่งต้องเป็นไปตามระเบียบของทางราชการ สอดคล้องกับประกอบ คุณารักษ์ (2531, หน้า 148) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนหรือองค์กรท้องถิ่น เป็นเรื่องค่อนข้างใหม่สำหรับระบบการจัดการศึกษาของไทย จึงขาดการสนับสนุนส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง สอดคล้องกับมนตรี แก้ววิจิตร (2545, หน้า 88) ได้กล่าวว่า การบริหาร

ธุรการ การเงินและพัสดุ เป็นการบริหารงานภายในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพียงแต่ให้ความช่วยเหลือ คอยกำกับและติดตามเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยรรยง แก่นสาร (2545, หน้า 94) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารงานโรงเรียน ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ อยู่ในระดับปานกลาง เป็นอันดับสุดท้าย อาจเป็นเพราะว่า ในสภาพความเป็นจริง งานการเงิน และพัสดุจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตามระเบียบ แต่ผู้บริหารต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานและทำหน้าที่ควบคุมงานการเงิน และพัสดุ ของโรงเรียนให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับและงานด้านนี้เป็นที่เกี่ยวข้องกับระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หากผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานผิดพลาดหรือละเลยจะต้องได้รับโทษก่อนข้าง รุนแรงและชัดเจนกว่างานในด้านอื่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเทพ ใฝ่ล้อม (2548, หน้า 72) ได้ศึกษาความต้องการและการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ ปานกลาง เพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขาดความรู้และประสบการณ์ในเรื่อง การเงินและงบประมาณ ไม่สามารถเสนอความคิดเห็นในการบริหารนี้ได้ คณะกรรมการจึงเพียงแต่ รับทราบข้อมูลและรับรายงานเท่านั้น ส่วนใหญ่การมีส่วนร่วมในด้านงบประมาณและการแสวงหา งบประมาณ มีวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งได้แก่ การจัดผ้าป่าเพื่อการศึกษา ขอสนับสนุนจากมูลนิธิ การร่วมกิจกรรมประเพณีพื้นบ้าน กิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา การขอการสนับสนุน จากองค์กรธุรกิจ ประชาชน คหบดีในท้องถิ่น รวมทั้งศิษย์เก่าและคหบดีที่มีอยู่นอกท้องถิ่น

1.4 ด้านบริหารทั่วไป พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คณะกรรมการสถานศึกษา ส่วนหนึ่งมาจากชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ทำให้มีความต้องการมีส่วนร่วม ในการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความสามัคคีระหว่างชุมชนและสถานศึกษา แต่คณะกรรมการสถานศึกษาไม่ได้มีอำนาจในการบริหารในโรงเรียน ดังนั้น จึงส่งผลให้ด้านบริหาร ทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับจันทรานี สงวนนาม (2545) กล่าวว่า การบริหาร มีลักษณะการดำเนินการกระบวนการทางสังคม โดยต้องเป็นความร่วมมือระหว่างกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ต้องอาศัยความร่วมมือ เพื่อให้การปฏิบัติงานกับวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับอุดร บัวสูง (2550) กล่าวว่า ในการบริหารจัดการดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดความเรียบร้อย และเจริญก้าวหน้าขึ้น ต้องมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในการทำงาน ทุกฝ่ายสามารถแสดง ความคิดเห็นและร่วมกันวางแผนการบริหารงาน ทำให้บุคลากรมีความรู้ความร่วมมือนในการควบคุม สถานการณ์แก้ไขปัญหาได้เมื่อเกิดปัญหาขึ้นภายในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วม

ในการกำหนดนโยบาย สนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุเทพ ไฝ่ล้อม (2548, หน้า 72) ได้ศึกษาความต้องการ และการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ความต้องการและการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านบริหารทั่วไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของประพัฒน์ กังวานพณิชย์ (2550) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

## 2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการบริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ ยกเว้น ด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้ที่ศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมีส่วนร่วมมากกว่า ผู้มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวุฒิการศึกษาที่ต่างกันมีส่วนให้เกิดการรับรู้ รับทราบความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และความต้องการการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่ต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประสิทธิ์ จิตเสงี่ยม (2552, หน้า 179) ได้ศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วม ในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอนงค์ จันท์โอภาส (2549, หน้า 72-73) ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา อำเภอวัฒนานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนก ตามวุฒิการศึกษา พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และทดสอบสมมติฐาน พบว่า รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการให้ความเห็นชอบการจัดทำ สาระหลักสูตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมจิตร พันธุ์ผลไร่ (2551, หน้า 109) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเครือข่ายนครินทร์ อำเภอวัฒนานคร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ในภาพรวมการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา กลุ่ม โรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสถานศึกษาขนาดเล็กมีส่วนร่วมมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความแตกต่างกันในเรื่องของระบบการบริหารจัดการและความพร้อมของสถานศึกษา รวมถึงจำนวนนักเรียน ซึ่งการที่มีนักเรียนมาก อาจส่งผลให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมแตกต่างกันไปตามขนาดสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนีย์ สว่างอารมณ์ (2546) ได้ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสมุทรสงคราม ที่มีขนาดต่างกัน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลภ บุญกิตติเจริญ (2547) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาสังกัดจังหวัดฉะเชิงเทรา 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป ตามขนาดของโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา สังกัดจังหวัดฉะเชิงเทรา โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับวนาสวรรค์ ช่างเกวียน (2552) ได้ศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอด่านขุนทด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอด่านขุนทด ของโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านบริหารงานงบประมาณ และด้านบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่ม โรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและด้านบริหารทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน มีความเข้าใจในการบริหาร การศึกษา มีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา และความต้องการในการมี ส่วนร่วมแตกต่างกันไป คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 1 ปี ขึ้นไป ยังไม่ค่อยสังเกตเห็นความสำคัญของการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้แก่บุคลากรของตนเอง อาจเพราะภาระงานส่วนตัวของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน การเข้ามามี ส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกันไปด้วย สอดคล้องกับธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์ (2533, หน้า 54) ได้กล่าวไว้ใน การดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยที่ประสบการณ์เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริณี กุลฉะวะ (2555, หน้า 68) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี จำแนกตาม ประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มี ประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี

ส่วนด้านวิชาการ ด้านบุคคล และด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในด้านวิชาการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้สังเกตเห็น ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่บุคลากรของตนเอง และได้เข้ามามีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ส่วนด้านบุคคล และด้านงบประมาณ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ของตนเอง จึงส่งผลให้ด้านวิชาการ ด้านบุคคล และด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข) ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย มาตรฐานการศึกษา และการบริหารจัดการทางการศึกษา ทั้งนี้ การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จได้นั้น สถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษา ต้องมีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ วิธีการทำงานที่ประสานสอดคล้องกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ร่วมกันกำหนดขึ้น สอดคล้องกับ งานวิจัยของประภาส ไก่แก้ว (2551, หน้า 99) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดเมืองพัทยา จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้

1. ด้านวิชาการ สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ท้องถิ่น และการเสนอแนวคิดในการแก้ไขปัญหาการเรียนของนักเรียน เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ด้านงานบุคคล สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อทำการสอนในบางวิชาและการกำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ด้านงบประมาณ สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดหางบประมาณ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในการให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณประจำปีของสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ด้านการบริหารทั่วไป สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยความประพฤติและวินัยของนักเรียน และการจัดหาทุนการศึกษาช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลนยากจน เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านงานบุคคล

2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป และมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 1 ปี ขึ้นไป ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1

3. ควรศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1



## บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ก). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ข). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ค). คู่มือการสรรหา เลือกลง และแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ง). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เกศินี ชิวปรีชา. (2540). การศึกษาการดำเนินงานทางวิชาการในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทานสังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทรานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- ชนานันท์ ปันกกุล. (2551). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาในอำเภอสนามชัยเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละโว้เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชำนาญ เปรมประเสริฐ. (2546). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2540). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ณรงค์ ศิริอังกค์. (2552). การบริหารสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา  
ขั้นพื้นฐาน ของศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาละอูป สำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร  
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ทงงค์ สวัสดิ์สัน. (2550). การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา  
ขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,  
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธงชัย สันติวงษ์ และชัยศ สันติวงษ์. (2533). พฤติกรรมบุคคลในองค์การ (พิมพ์ครั้งที่ 2).  
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2543). องค์การและการบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธนาชัย ภูมาตร. (2547). ศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา  
โรงเรียนบ้านโป่งบริหารธุรกิจ เทคโนโลยี จังหวัดราชบุรี. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,  
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรพนธ์ คงนางวัง. (2543). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ปฏิบัติจริงของผู้บริหาร  
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน. วิทยานิพนธ์  
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์  
มหาวิทยาลัย
- นงคันุช รุประมาณ. (2557). การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ  
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสระแก้ว สำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,  
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นภาพรณั ะหวานนท์. (2548). ข่าวกฎรูปการศึกษาโรงเรียนในฝัน. ผู้จัดการรายวัน, 4(2).
- นิกร ดิษธรรม. (2559). การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา  
ขั้นพื้นฐาน ศูนย์เครือข่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงาน  
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา  
การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- นิรันดร์ ขจรชีพ. (2548). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา  
ขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1  
ที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 3-4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา  
การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บพิตร ออมไธสง. (2546). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถม  
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์  
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 6). มหาสารคาม:  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เบญจรงค์ แสงสุกวาว. (2551). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน  
ในการบริหารการศึกษาโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.  
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,  
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ประกอบ คุณารักษ์. (2531). การปฏิรูปการศึกษาของประเทศออสเตรเลีย. กรุงเทพฯ:  
ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ประพนธ์ กระแสร์พันธุ์. (2554). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน  
ในการบริหารสถานศึกษา เขตคุณภาพกบินทร์บุรี 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
ประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร  
การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา
- ประพัฒน์ กังวานพนิชย์. (2550). สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา  
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,  
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา
- ประภาส ไก่แก้ว. (2551). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร  
สถานศึกษา สังกัดเมืองพัทยา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร  
การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา

- ประยูร จันทร์เดช. (2549). *การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียน พัทธการุ โนนชัย สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ประยูร ศรีประสาธน์. (2539). *การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาของไทย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*
- ประสิทธิ์ จิตเสงี่ยม. (2552). *สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา*
- ประสิทธิ์ รักเผ่า. (2548). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร สถานศึกษา อำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- พนัส หันนาคินทร์. (2529). *หลักการบริหาร โรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.*
- พรชัย ธรรมสนิท. (2548). *ความพร้อมในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*
- พรศรี กันสำออง. (2550). *ศึกษาและเปรียบเทียบความพร้อมของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- พิชานถ เพชรนำชม. (2554). *ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*
- ภักดี รักความดี. (2546). *ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*

- ภาณุวัฒน์ กมล. (2553). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2557). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). ชลบุรี: มนตรี.
- ภูมรินทร์ นิยมนา. (2550). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณฑาทิพย์ โกศลจิตร. (2558). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายไตรมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มนตรี แก้ววิจิตร. (2545). การเข้าไปมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มังกร ทองสุคติ. (2550). การบริหารสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.
- เมตต์ เมตต์การ์ณจิตต์. (2547). การมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนของคณะกรรมการการศึกษา ประจำโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา. ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ขรรยง แก่นสาร. (2545). การมีส่วนร่วมตัดสินใจในการบริหารงาน โรงเรียนของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2534). การพัฒนาชุมชนจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บางกอกบลิ๊ก.
- รุจิรุ้ ภู่อาระ และจันทรานี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊คพอยท์.
- วนาสวรรค์ ช่างเกวียน. (2552). บทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอด่านขุนทด สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.

- วัชระ สกฤณ มรรคา. (2541). *การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษาขนาดใหญ่* สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วัลลภ บุญกิตติเจริญ. (2547). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา สังกัดจังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ศรชัย เข้มแข็ง. (2550). *การศึกษาปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเมืองพัทยา 6 (วัดธรรมสามัคคี) สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริณี กุลฉะ. (2555). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัด จันทบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิวะ ทาทราย. (2545). *สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สกฤพร สังวรกาญจน์. (2520). *ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.
- สมจิตร พันธุ์ผลไร่. (2551). *ปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเครือข่ายนครินทร์ อำเภอวัฒนานคร สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระแก้ว เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมพร อัครพัฒน์. (2556). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร การจัดการศึกษา อำเภอนาคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สระพงษ์ นามจำปา. (2550). *การบริหารหารศึกษายุคใหม่*. เข้าถึงได้จาก [www.gotoknow.org](http://www.gotoknow.org)
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2544). *รูปแบบการมีส่วนร่วมในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: เคพีเอ็นท์ อินเตอร์กรุ๊ป.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1. (2559). *สรุปผลการปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1*. ระวัง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). *สภาพปัจจุบันและการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *ข่าวสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำราญ หาญประเสริฐ. (2544). *การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออุเวียงจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุเทพ ใฝ่ล้อม. (2548). *ความต้องการและการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรัชย์ เทียนขาว. (2545). *แนวทางและปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี*. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- สุรชาติ ถึกสถิตย์. (2553). *การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของ เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรัฐ ศิลปอนันต์. (2542). *กระบวนการปฏิรูปโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การค้ำของคุรุสภา.

- สุวิทย์ สุวรรณมณี. (2550). การวิจัยความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสนาะ ดิยาวี. (2534). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2543). ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาปัญหาและแนวโน้มทางการบริหารการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เสาวนีย์ สว่างอารมณ์. (2546). บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสมุทรสงคราม. นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- หวน พันธุ์พันธ์. (2548). การบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- องอาจ ไพศาลภูมิ. (2546). การศึกษาความต้องการในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนงค์ จันโทภาส. (2549). ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัคนาด เผือกใจแผ้ว. (2548). การศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามธรรมชาติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนแกนนำปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- อัมพรศรี เอี่ยมตระกูล. (2542). ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานระดับก่อนประถมศึกษา ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อาณัติ สายโสภณ. (2554). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.



- อำนาจ มีศรี. (2548). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อุคร บัวสูง. (2550). *การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2543). *รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา ในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อุมา ศรีชัย. (2547). *การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2538). *การบริหารทักษะและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- เอื้อจิต หงวนเสถียร. (2549). *การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5<sup>th</sup> ed.). New York: Harper Collins.
- Elkins, L. B. (1972). The role of the elementary principle in community-school relation. *Dissertation Abstracts International*, 32(1), 6026-A.
- Fowler, M. B. (1986). The relationship between. Teachers perceived participation in education decision-making and teacher. *Dissertation Abstracts International*, 46(11), 320-A.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1996). *Educational administration: Theory research and practice* (5<sup>th</sup> ed.). New York: McGraw-Hill.
- Johnson, P. E., & Logan, J. (2000). Efficacy and productivity: The future of school-based decision-making councils in Kentucky. *Journal of School Leadership*, 10(3), 311-331.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for job research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). *The method of constructing and attitude scale*. New York: Wiley & Son.

Schuler, R. S., & Vandra, H. L. (1978). *Personnel and human resource management*. New York: West Publishing.

Sorbello, A.F. (1978). Perception of actual and ideal roles in school community relations for parents of elementary school-children in selected school districts. *Dissertation Abstracts International*, 39, 598-A.

United Nations. (1987). *Popular participation in decision making for development*. New York: United Nation Publication.

Vroom, V. H., & Yetton, P. W. (1973). *Leadership and decision-making*. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press.

ภาคผนวก

#### ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.951

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา  
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

31 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.เค้าโครงการวิจัย  
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย นางสาวรณัยพร ทุนละ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58920897 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นำวี เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเครื่องมือนิสิต ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.952

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา  
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

3 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นางสาวรณิพร ทุนละ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58920897 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นำวี เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์ จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพ เครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ ว.953

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา  
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

5 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวรณิพร ทุนละ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา รหัส 58920897 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์ จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

#### ภาคผนวก ข

- แบบสอบถามการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน  
ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา  
ประถมศึกษาระยะของ เขต 1



## แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา  
กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

### ผู้ตอบแบบสอบถาม

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียน  
ปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

\*\*\*\*\*

### คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน  
ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และระยะเวลา  
ในการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน  
ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติกรมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา  
ขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา
2. กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามการปฏิบัติของท่าน ซึ่งจะช่วยให้ทราบข้อเท็จจริง  
อันจะนำไปสู่การพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร  
การศึกษาโดยรวมต่อไป และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวรณิษพร ทุนละ

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา

## ตอนที่ 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน  ตามความเป็นจริง

1. ระดับการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - ปริญญาตรีขึ้นไป
2. ขนาดสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - สถานศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 300 คน ลงมา
  - สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 300 คน ขึ้นไป
3. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - น้อยกว่า 1 ปี
  - 1-2 ปี
  - มากกว่า 2 ปี

## ตอนที่ 2

## แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา

- คำชี้แจง** แบบสอบถามนี้ต้องการทราบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กรุณาอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับการปฏิบัติของท่านมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ซึ่งแต่ละช่องมีความหมาย ดังนี้
- 5 หมายถึง ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามากที่สุด
- 4 หมายถึง ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามาก
- 3 หมายถึง ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาปานกลาง
- 2 หมายถึง ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาน้อย
- 1 หมายถึง ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด

ที่	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
<b>ด้านวิชาการ</b>						
1.	การให้ความเห็นชอบในการจัดทำนโยบายงานวิชาการ ของสถานศึกษา					
2.	การให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผนงานวิชาการของสถานศึกษา					
3.	การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา					
4.	การเสนอแนวคิดการจัดวิชาเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการ ของท้องถิ่น					
5.	การจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่สอดคล้อง กับความต้องการของนักเรียนและครูในสถานศึกษา					
6.	การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
7.	การเสนอแนวคิดในการแก้ไขปัญหาการเรียนของนักเรียน					
8.	การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน					

ที่	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
9.	การร่วมนิเทศ ตรวจสอบห้องเรียนในสถานศึกษา					
10.	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา					
11.	การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ท้องถิ่น					
<b>ด้านงานบุคคล</b>						
12.	การกำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา					
13.	การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา					
14.	การเสนอแนะวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อทำการสอนในบางวิชา					
15.	การจัดหาสวัสดิการเสริมเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร					
16.	การสรรหาครูอัตราจ้างและบุคลากรของสถานศึกษา					
17.	การให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร					
18.	การแก้ไขปัญหาบุคลากรที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบวินัย					
<b>ด้านงบประมาณ</b>						
19.	การกำหนดนโยบายด้านการเงินและงบประมาณของสถานศึกษา					
20.	การจัดหางบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษา					
21.	การให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณประจำปี ของสถานศึกษา					
22.	การมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุครุภัณฑ์ ของสถานศึกษา					
23.	การประชุมชี้แจงให้ชุมชนเข้าใจถึงแผนงบประมาณของสถานศึกษา					
24.	การเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ของสถานศึกษา					
25.	การมีส่วนร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานด้านงบประมาณ ของสถานศึกษา					

ที่	การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
26.	การตรวจสอบทะเบียนครุภัณฑ์ของสถานศึกษา					
27.	การตรวจสอบบัญชีพัสดุของสถานศึกษา					
28.	การตรวจสอบความพร้อมในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ ของสถานศึกษา					
29.	การประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อการจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนสถานศึกษา					
<b>ด้านการบริหารทั่วไป</b>						
30.	การกำหนดนโยบายการบริหารงานบริหารทั่วไปของสถานศึกษา					
31.	การเสนอแนะแนวทางการใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ ของสถานศึกษา					
32.	การจัดหางบประมาณในการดูแล บำรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ ของสถานศึกษา					
33.	การประชาสัมพันธ์ผลงานการบริหารงานบุคคลให้ท้องถิ่นได้ทราบ					
34.	การจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานบุคลากรประจำปี ของสถานศึกษา					
35.	การขอความร่วมมือด้านการเงิน วัสดุ อุปกรณ์จากชุมชนในการจัด การศึกษา					
36.	การกำหนดกิจกรรมเพื่อสร้างความสามัคคีระหว่างชุมชน และสถานศึกษา					
37.	การให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน					
38.	การจัดหาทุนการศึกษาช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลนยากจน					
39.	การพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยความประพฤติ และวินัยของนักเรียน					
40.	การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา					

#### ภาคผนวก ค

- ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ (Index of congruence: IOC)
- ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ (Index of congruence: IOC) ของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา  
 ขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียนปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงาน  
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ข้อที่	ค่าความสอดคล้องของคำถาม					ค่าความสอดคล้องของคำถาม					เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	เฉลี่ย	ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	
1.	1	1	1	3	1.00	21.	1	1	1	3	1.00
2.	1	1	1	3	1.00	22.	1	1	1	3	1.00
3.	1	1	1	3	1.00	23.	1	1	1	3	1.00
4.	1	1	1	3	1.00	24.	1	1	1	3	1.00
5.	1	1	1	3	1.00	25.	1	1	1	3	1.00
6.	1	1	1	3	1.00	26.	1	1	1	3	1.00
7.	1	1	1	3	1.00	27.	1	1	1	3	1.00
8.	1	1	1	3	1.00	28.	1	1	1	3	1.00
9.	1	1	1	3	1.00	29.	1	1	1	3	1.00
10.	1	1	1	3	1.00	30.	1	1	1	3	1.00
11.	1	1	1	3	1.00	31.	1	1	1	3	1.00
12.	1	1	1	3	1.00	32.	1	1	1	3	1.00
13.	1	1	1	3	1.00	33.	1	0	1	2	.67
14.	1	1	1	3	1.00	34.	1	1	1	3	1.00
15.	1	0	1	2	.67	35.	1	1	1	3	1.00
16.	1	1	1	3	1.00	36.	1	1	1	3	1.00
17.	1	1	1	3	1.00	37.	1	1	1	3	1.00
18.	1	1	1	3	1.00	38.	1	1	1	3	1.00
19.	1	1	1	3	1.00	39.	1	1	1	3	1.00
20.	1	1	1	3	1.00	40.	1	1	1	3	1.00

ตารางที่ 17 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามการมีส่วนร่วม  
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารการศึกษา กลุ่มโรงเรียน  
ปลวกแดงพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก ( <i>r</i> )	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก ( <i>r</i> )
1.	.37	21.	.70
2.	.38	22.	.86
3.	.74	23.	.87
4.	.70	24.	.90
5.	.43	25.	.80
6.	.85	26.	.89
7.	.66	27.	.86
8.	.69	28.	.93
9.	.50	29.	.48
10.	.79	30.	.83
11.	.79	31.	.86
12.	.88	32.	.62
13.	.74	33.	.65
14.	.81	34.	.60
15.	.63	35.	.73
16.	.81	36.	.81
17.	.88	37.	.88
18.	.81	38.	.48
19.	.77	39.	.68
20.	.57	40.	.87

หมายเหตุ: ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) = .98



## ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวรณัยพร ทุนละ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532
สถานที่เกิด	อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 22 หมู่ที่ 9 ตำบลแม่กาษา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2558-2560	ครูผู้ช่วยโรงเรียนบ้านปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2560-ปัจจุบัน	ครูผู้ช่วยโรงเรียนบ้านปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2551-2556	ครุศาสตรบัณฑิต (สังคมศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา